

Slekt og Data

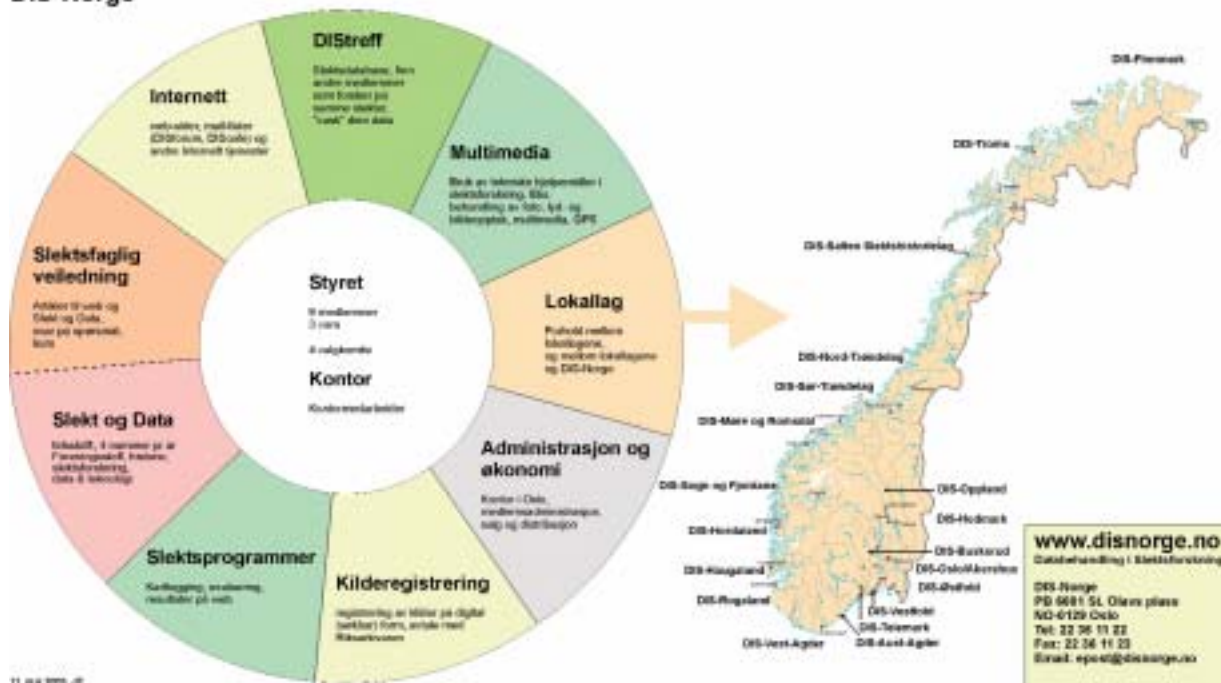

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE
ÅRGANG 14 - NR 4 - 2003

Lebensborn
og tyskerbarna s. 6

ISSN 0803-0510

Aktivitetsutvalg i

DIS

NORGE

Administrasjon og økonomi

Jan Eri (styreansvarlig)
Arnt Egil Ursin (nestleder)
Per Steinar Håklev (kasserer)
Tharald Moen (markedsføring)
Åse Wethal Holen (kontorass.)

Slektsfaglig veiledning

Lars Løberg (leder)
Norunn Klettum (styreansvarlig)
Finn Holden
Kjell Helge Moe

DiStreff

Rolf Bjerke Holte (leder)
Tharald Moen (styreansv.)
Alf Christophersen
Ole-Johan Kippenbroeck
+ lokale kontakter

Lokallag

Vidar Øverlie (leder, styreansv.)
Dagfinn Andreassen
Steinar Oddenes
Viggo Eide
Jan Eivind Braaten
Jan Solberg

Slekt og Data

Ole Harald Flåten
(red, slekt-og-data@disnorge.no)
Osvold Gilje (styreansvarlig)
Finn Holden (ass. redaktør,
historie, slektsfaglig)
Jan M. Keus
Liv Marit Haakenstad (data)
Sølvi Arntzen (etterlysninger)
Eirik Nord (lokallag)
Ole Bjørn Darrud (slektsprogr.)
Knut Winje (bilder)

Kilderegistrering

Lars Nygaard (leder)
Sølvi Arntzen (styreansvarlig)
Gunnar Borvik
Knut Egil Hamre
Odd Marthinsen
Frank Stenslie
Tone E. Moseid
Renathe-Johanne Wågenes
Einar Aasprong
Gunnar Aase

Internett

Lars Nygaard (leder)
Jan Eri (styreansvarlig)
Alf Christophersen
Helge Haugland
Thor Arne Landsverk
Anne Mette Bjørgan
Einar Balle
Rolf B. Holte
Geir Thorud
Asle Jonassen

Multimedia

Arnt Egil Ursin (leder, styreansv.)
Bjørn Strøm
Arne Langeland
Knut Winje
Magne Mæle

Slektsprogrammer

Ole Bjørn Darrud (leder)
Leif Biberg Kristensen (styreansv.)
Bjørn Strøm
Morten Dreier
Liv Marit Haakenstad
Kjell Helge Moe
Gunnar Venaas

Jan Eri
Leder DIS-Norge

SLEKTSFORSKERDAGEN (SFD) KOMMET FOR Å BLI

Så er Slektsforskerdagen over for andre gang. Mengder av begeistrede tilbakemeldinger fra det ganske land bekrefter at de 17 arrangementene som gikk av stabelen 25. oktober, var en stor suksess.

Det er derfor ingen tvil om at SFD er en tradisjon som er kommet for å bli. Dette befestes ytterligere ved at DIS-Norges aktivitetsutvalg (AU) for lokallag og styre har vedtatt å la siste lørdag i oktober være fast dag for arrangementet i de kommende år. Datoen neste år blir altså 30. oktober 2004.

VALG AV REPRESENTANTER TIL LANDSMØTE 2004

Jeg minner om at DIS-Norge har landsmøte 25. april 2004 i Lørenskog kultursenter på Triaden i Akershus. Annet sted i bladet finner du detaljene, bl.a. oversikt over lokallagenes årsmøter, der også lokallagets representant til DIS-Norges landsmøte velges.

AKTIVITETSUTVALG FOR MULTIMEDIA

Lørdag 8. november avholdt foreningens nye AU for multimedia sitt konstituerende møte ved DIS-kontoret i Ullevålsveien 1 i Oslo. Deltakerne i AUet har seg i mellom fordelt ansvar for fagfeltene bilde, lyd, video/film, arkivering, stedfesting og presentasjon. Dermed har DIS-Norge påtatt seg ansvaret for dette feltet, som helt tydelig vil bli viktigere og viktigere, også for slektsforskere. Dersom du har innspill til AUet, kan du kontakte dets leder Arnt Egil Ursin på e-post multimedia@disnorge.no. I tiden fremover kan du regne med å finne fruktene av AUets arbeid både i Slett og Data og på www.disnorge.no, bl.a. i form av råd og retningslinjer for hvordan man bør behandle og ta vare på de forskjellige multimediekildene.

BYGDEBOK PÅ CD-ROM, NYE MEDLEMS-TILBUD

Bygdebøker er gode hjelpemidler i slektsforskning, og ofte et greit sted å starte før man går over til primærkildene for å dokumentere og å komme videre. Men mange av bygdebøkene er etter hvert gamle og vanskelige å få tak i, av og til også ganske dyre. En interessant nyhet er derfor skannede bygdebøker på CD-ROM. Kollfinn Sogn Scanning Service har skannet og OCR behandlet *Liers historie*. Dette er bygdeboka fra Lier kommune i Buskerud, utgitt 1953-1977. På CD-ROM kan du lese boka på "konvensjonell" måte, men du får også lenker fra innholdsfortegnelsen til de forskjellige deler av boka. Og sist, men ikke minst, får du muligheten til å foreta enkle fritekstsøk, for eksempel etter et bestemt navn. Det blir spennende å se hvor mange kommuner som vil benytte seg av

denne muligheten til å revitalisere sine bygdebøker. Kanskje en idé du kan bringe videre til din kommune?

Liers historie på CD-ROM finner du som en av flere nyheter på medlemstilbudsversjonen vår, sammen med bl.a. den nye boka *På sporet* fra TV-kjendis og DIS-medlem Tore Strømøy. Legg også merke til svenske Genline, som stadig fyller på med flere sogn på sitt nettsted, kanskje "din" svenske kirkebok er blitt tilgjengelig på Internett nå?

PERSONVERN OG PRIVATE HJEMMESIDER

På www.datatilsynet.no kan du lese om en EU-dom som kan få stor betydning for mange slektsforskere, også i Norge. I korthet innebærer dommen at private hjemmesider vil bli omfattet av personverndirektivet, og at privatpersoner som publiserer personinformasjon på Internett, dermed må forholde seg til reglene i personopplysningsloven. Det er en rekke uklarheter rundt hvordan dette vil regulere privatpersoners mulighet for å publisere slektsinformasjon på Internett. DIS-Norge vil kontakte Datatilsynet, og håper å kunne bidra til litt oppklaring rundt saken i neste blad.

DISCHAT TIL HJELP

Det er for tidlig å kalle pratetjenesten DISchat en etablert tjeneste, da det så langt er en relativt liten del av medlemmene som har besøkt den. Men det finnes allerede et solid knippe solskinnshistorier fra deltakere som etter få minutter har fått hjelp med å næste opp slektsgåter i inn og utland, som har fått assistanse med dataproblemer og som har funnet foredragsholdere og forfattere til neste medlemsmøte eller lokallagsblad. Vi har lagt opp tjenesten slik at det skal være så enkelt som mulig å delta, også for deg som aldri har forsøkt dette tidligere. Se egen artikkel om DISchat annet sted i bladet.

OPPDATERT I MEDLEMSREGISTERET?

Versjon 2 av vårt medlemsregister på Internett, DISadmin, er satt i drift etter flott innsats av Alf Christophersen. Mange feil er rettet, og en del nye funksjoner er lagt inn. Logg deg gjerne inn på www.dis-norge.no/DISadmin/ og sjekk at din oppføring er riktig og komplett.

HUSK MEDLEMSMØTENE!

På møtekalenderen til ditt lokallag finner du kanskje foredrag om nettopp ditt interesseområde. Du kan delta på medlemsmøtene til alle lokallag, ikke bare det ene du er tilknyttet. Gjerne i selskap med et husstandsmedlem!

Med ønsker om en riktig god jul til dere alle!

Jan E. leder@disnorge.no

DIS-Norges styre

Leder

Jan Eri
Reverudåsen 55A, 1341 Slependen
Telefon 67 55 96 97 - leder@disnorge.no

Nestleder

Arnt Egil Ursin
Grindstuveien 53, 1349 Rykkin
Telefon 67 13 28 19 - nestleder@disnorge.no

Kasserer

Per Steinar Håklev
Vestaveien 46, 1476 Rasta
Telefon 67 90 65 48 - kasserer@disnorge.no

Styremedlemmer

Vidar Øverlie
ONP/PT, Petroleum Development Oman
PO Box 81, Muscat 113, Oman
oeverlie@xtra.co.nz

Norunn Klettum
Tyristubbeien 19, 0687 Oslo
Telefon 21 92 30 88 - klettum@chello.no

Tharald Moen
Seljebakken 7A, 4844 Arendal
Telefon 37 02 32 89 - tharald@hobbyas.no

Osvald Gilje
Røykås Terrasse 100, 1476 Rasta
Telefon 67 90 46 35 - osvaldg@broadpark.no

Sølvi Arntzen
Bjørndalsgrend 9, 5171 Loddefjord
Telefon 55 26 65 51 - solarnt@online.no

Leif Biber Kristensen
Nils Kirkeruds vei 8B, 1339 Vøyenenga
Telefon 67 13 22 64 - leifkris@alfanett.no

Vara

1. Bjørn Strøm
PB 124 Grorud, 0905 Oslo
Telefon 90 20 51 83 - bjorn@stromfam.com

2. Nanna Kristine Egidius
Kaldor gard, 2636 Øyer
Telefon 61 27 72 10 - nanna@kaldor.no

Valgkomité

Jan Solberg (leder)
Lars Harald Alstadsæter
Alf Christophersen
Lars Nygaard

DIStreff adresse

se www.disnorge.no/distreff/
for lokale kontakter
Alf Christophersen
4909 Songe
distreff@disnorge.no
Telefon 37 16 42 09 p, 22 85 13 27 a

På kontoret

Åse Wethal Holen
Kontortid 9-15 (man-ons-fre)
Telefon 22 36 11 22
Fax 22 36 11 23
Epost: kontor@disnorge.no
www.disnorge.no

redaktørens kommentar

**Jeg ønsker en riktig God Jul og Godt
Nytt Slektsår til alle trofaste lesere av
Slekt og Data.**

**Til neste år planlegger vi en fornyelse
av bladet og tar gjerne i mot alle kom-
mentarer og synspunkter på e-post:
sd-bidrag@disnorge.no**

Ole Harald Flåten
Redaktør

Slekt og Data tar gjerne i mot stoff og forslag til stoff fra medlemmene. Vi kan ikke garantere at innsendt materiale vil bli benyttet og vi forbeholder oss retten til å korte ned og redigere innsendte bidrag. Stoff som sendes inn til bladet's DISkusjonssider står helt og fullt for innsenderens mening og vil bli benyttet i den utstrekning plassen tillater det. Vi oppfordrer til å skrive kort. Innlegg som strider mot «god folkeskikk» vil ikke bli benyttet.

Arrangementer meldes inn til DIS-Norges hjemmesider og skal ikke sendes redaksjonen.

Etterlysninger sendes til DIS-Norge eller på e-post til etterlysning@disnorge.no

Foto skannes i 300 dpi og lagres i høyeste jpg-oppløsning og sendes sd-foto@disnorge.no

NB! Store filer (over 2 Mb brennes på CD eller sendes i original til DIS-kontoret)

I dette nummeret kan du lese mer om:

2	DIS-hjulet	22	Chat - å snakke sammen via tastaturet
	Aktivitetsutvalg		
3	DIS-lederen	23	Nye rekorder på DIStreff
4	Redaktørens kommentar	24	Busetnadssoe - et digitalt verktøy for bygdebokforfattere
	Innehold		
5	Søker slekt blant 9000 Johansen'er og Olsen'er	25	Klipp fra en konfirmasjonsliste i årene rundt 1860
6	Lebensborn og tyskerbarna	26	En hyggelig historie
11	Her finner du passordet ditt	27	Slektsforskerdagen en kjempe-suksess i Østfold
12	Kilder til slektsforskning på Internett - slektskolen 13	28	Tilbud til medlemmer av DIS-Norge
15	DIS-Norge landsmøte 2004		
	Annonse	30	Nye bøker
16	Skanning av bilder - bildeskolen 5	32	Etterlysninger
20	Annonse	34	Søk etter personer i Russland
21	Et komma eller to i stedsnavnet kan gjøre underverker	35	Kalender 2004
	Anebyttedag??	36	Nyttig sak til digitalkameraet

FORSIDE:
Lebensborn-barn på tur. Les mer om disse uskyldige barnas skjebne på side 6.

NESTE NUMMER
sendes ut i mars 2004. Siste frist for levering av stoff er 01.februar 2004.

ISSN 0803-0510

REDAKTØR
Ole Harald Flåten
slekt-og-data@disnorge.no

REDAKSJON:
Jan M. Keus, keus@c2i.net
Ole Bjørn Darrud, slektsprog@disnorge.no
Finn Holden, sd-historie@disnorge.no
Liv Marit Haakenstad, sd-data@disnorge.no
Sølvi Arntzen, etterlysning@disnorge.no
Eirik Nord, eir-nord@online.no
Knut Winje, sd-foto@disnorge.no
Osvald Gilje, osvaldg@broadpark.no

BLADETS ADRESSE:
Postboks 6601 St. Olavs plass, 0129 OSLO

E-POST:
sd-bidrag@disnorge.no

OPPLAG: 8.500

ABONNEMENT:
Abonnement for bibliotek og liknende institusjoner kan tegnes for kr 300,- pr. år.

ANNONSERING:
Annonser kan tegnes ved henvendelse til kontoret.

PRODUKSJON OG TRYKK:
Stens Trykkeri AS, Dilling

Søker slekt blant 9000 Johansen'er og Olsen'er

AV Finn Holden

Dette var førstesideoppslag i Aftenposten Aften fredag 25. april i år. Amerikaneren Darrell Frogness lette etter sine slektninger i Norge. Det han visste, var at slektningene het Olsen og Johansen og kanskje bodde i Oslo. Jakten på norske slektninger var derfor blitt en tålmodighetsprøve for Frogness.

Bildet fra rundt 1910 som viser Oline Jonette Johansdatter (Kaare's farmor) og Olavus Jørgensen Finnerud (farfaren) og deres syv barn. Fra Aftenposten Aften.

Øvreseter 1906.
Postkort utlånt av
Ivar Ulvestad

Darrell Frogness visste litt mer da han begynte. Besteforeldrene het Waldine Wahlstedt og Jørgen Johansen, og hadde bodd i Christies gate 36 på Grünerløkka rundt 1900. Bestemorens familie var ikke helt fornøyd med bakgrunnen til datterens mann. De hadde lite penger å rutte med, men nok til å reise ut. Derfor utvandret de og ankom USA i 1903, og etter kort tid skiftet de etternavn til Frogness. De følte vel at det var en god amerikanisering av navnet Frognerseteren, som Jørgen var født.

Darrell tok ikke kontakt med slektsforskerforeninger, heller ikke med utvandrerinstitusjoner eller norske arkiver. Han søkte på Internett og fant adresser til Olsen'er og Johansen'er i Oslo og tok til å sende brev på slump til Oslofolk som het Olsen og Johansen. Etter 40 brev fikk han kontakt med Aftenposten og sa til avisen: "Siden jeg ikke har så mye å gå etter, sender jeg ut litt på slump. Jeg prøver å kombinere

både fornavn og etternavn som har tilhørt slekten min. Forhåpentlig treffer jeg blink snart."

Ti dager senere skrev han i en epost til avisen: "Pretty certain we've located a living relative in Norway!!! I'm so excited!! How can I thank you?" Da hadde et tyvetall Osloboere kontaktet ham for å hjelpe.

Medlem av DIS-Norge (Databehandling i Slektsforsning), Petter A. Heier, hadde lest Aftenposten Aften og søkt i DISTreff etter Jørgen Johansen og funnet ham og søsteren Oline som slektninger til DIS medlem Inger Finstad. Dermed ble kontakten gjort, både til Darrell Frogness i USA, til Ingar Finstad og videre til dennes gamle klassekamerat fra Sørkedalen, Kaare Finnerud, sønnesønn av Oline Johansen, og altså tremenning av Darrell.

Foreldrene til Jørgen Johansen bodde på Øvreseter, det vil si Øvre

Frognerseter, nedenfor Tryvannstårnet, og der ble Jørgen født. Han hadde åtte søsken. En av dem var den eldre søsteren Oline Jonette Johansdatter. Hun giftet seg med Olavus Jørgensen Finnerud, som kom fra en annen liten plass i utkanten av Nordmarka. De bodde først på hans fødested, Svartorseter i Nordmarka, men flyttet rundt 1893 til Finnerud. De overtok gården og fikk sju barn. Deres oldebarn bor der og driver serveringen på Finnerud i dag.

Nå ønsker Darrell å utveksle familiehistorier, sende noen bilder og kanskje komme på besøk til tremenninger han nå har fått kontakt med. "Bare det å gå ned den samme gaten som bestefaren min ville være fantastisk," sier Darrell.

KILDER:

Aftenposten Aften 25. april og 13. mai 2003.

Epost fra Ingar Finstad.

Samtale med Petter A. Heier

Lebensborn og tyskerba

Rigmor Remers Hanssen, er
selv tyskerbarn og sekretær i
Norges Krigsbarnforbund

I alle kriger og konflikter blir det født barn som et resultat av kontakt med fienden, enten det nå er frivillig eller ved tvang. Barna er den tapende parten i enhver konflikt og blir ofte frarøvet rettigheten til å få vite noe om biologisk arv og familietilhørighet. Uansett hvilket samfunn man tilhører, vil dette dømme kvinnene, som har hatt omgang med fienden.

Etter 2. verdenskrig ble de norske tyskerjentene kollektivt dømt til å ha gjort seg skyldige i et grovt uverdigg forhold. De hadde hatt omgang med fienden og endog fått barn med denne fienden. For mange mennesker ble det vanskelig å skille barnet fra morens handling, og det er "lettere" å ramme et barn med sine fordommer enn å gå til den voksne.

I denne forvirringen finner vi også dette belastende ordet Lebensborn eingetragener Verein. (= Livets kilde, innregistrert forening). Det er registrert ca. 12 000 barn i Norge med norsk mor og far tilhørende okkupasjonsmakten. Når historier skal berettes, er det ofte vanskelig å vite om det er myten vi forteller eller faktaopplysninger. Mytene rundt Lebensbornorganisasjonen har vært mange, og dette er selvsagt mest relatert til den arvemessige delen. For oss barn, som var knyttet til denne organisasjonen, har dette vært en stor belastning som mange ikke har klart å forsone seg med. Desto viktigere har det vært å gripe tak i alle relevante opplysninger og historiske kilder for å se hva Lebensborns arbeid dreide seg om.

I 1935 etablerte SS (Schutz-Staffel) sin organisasjon Lebensborn med tanke på at den skulle fungere som et redskap for å fremme "positive" befolkningspolitiske tiltak for å øke det nordiske innslaget i det tyske folk. Lebensborn arbeidet for at det ikke skulle være sosialt

mindreverdig å få barn uten å være gift så lenge det var rasemessig verdifulle barn, og at ugifte kvinner med barn skulle tituleres frue. Det ble også stilt krav til SS-soldatene vedrørende hvor mange barn gifte soldater burde ha og at man måtte sørge for at familier ikke døde ut. "Seieren på slagmarken må følges av seieren i vuggen," var slagordet. Heinrich Himmler var sjef for SS og dermed også for Lebensborn e.V.

ABTEILUNG LEBENSBOHN I NORGE

Lebensborns virksomhet i Norge har ikke bare vært mystifisert, men blitt omgitt av fortellser, og Lebensbornarkivet har vært holdt godt skjult helt til på 80-tallet. Hva dette arkivet inneholdt av verdifulle opplysninger, har først blitt kjent i de senere årene. Mytene knyttet til Lebensborns virksomhet i Norge må sees i sammenheng med ideologien knyttet til virksomheten i Tyskland. Det var forventet at tysk SS-personell kom til å få barn med norske kvinner, men frem til sommeren 1941 var det kun rapportert 14 saker. SS hadde ingen store avdelinger i Norge, så det er en naturlig forklaring på fenomenet.

Den første norske krigsbarnsaken vi har kjennskap til, er fra oktober 1940. Kvinnens tyske kjæreste hadde flyttet uten å etterlate seg adresse, og bygdens lensmann, som også fungerte som bi-dragsfogd, skulle finne mannen og inn-

kreve barnebidrag. Her finner vi det første eksempelet på hvor vanskelig det skulle bli å handtere krigsbarnsakene.

Det norske Sosialdepartementet mente de hadde dekning i Haag-konvensjonen av 29.7. 1899 der det var fastslått at okkupanten skulle respektere landets lover så langt det var mulig. De mente Reichkommissariat skulle være behjelpelig med å finne tyske barnefedre, slik at sakene ble behandlet etter norsk lov. Den norske loven var et bedre vern for barnet idet den ga barn arverett etter faren selv om barnet var født utenfor ekteskap. Dette var ikke tilfelle i henhold til daværende tysk arvelov. Imidlertid hadde det tyske Justisdepartement allerede i august 1940 bestemt at slike saker skulle håndteres av tyske myndigheter. Den største bekymringen til de tyske myndighetene var at barna ble norske statsborgere og bare ble registrert i norske fødselsregistre. Dette var i de tilfellene der moren ikke giftet seg med barnefaren, da ble barnet automatisk tysk.

Tyske Wehrmacht og Reichskommissariat var ikke enige i håndteringen av krigsbarnsaker. Den militære ledelsen hadde gitt sine soldater beskjed om at de norske myndighetene skulle ha ansvaret for krav om barnebidrag mens Reichkommissariat viste til bestemmelsen av august 1940 og mente det burde opprettes rådgivningskontorer for norske kvinner i de største byene.

DEN FORMELLE STARTEN I NORGE

Det kom fortløpende nye krigsbarnsaker, og i mars 1941 kom SS-Sturmbannführer Wilhelm Tietgen til Oslo for å etablere den første Lebensbornavdelingen utenfor Tyskland. Han var 32 år og hadde arbeidet syv år innen SS og to år for Lebensborn e.V. Abteilung Lebensborn bygget raskt opp en omfattende virksomhet, og arbeidet var preget av tysk grundighet. Ettersom den norske befolkningen stort sett ble ansett som rasemessig høyverdig, kunne foreløpig alle norske mødre som ventet barn med tyskere, bli tatt imot av Lebensborn.

Det var utarbeidet skjemaer til registrering av både mor og far. For de norske kvinnenenes del var det mange og omfattende spørsmål både om sosial status, helse, utdanning og ikke minst - oversikt over forfedre på begge foreldres side så langt som til og med oldeforeldre. Dette skulle være en del av kontrollen for å hindre at barn av ikke arisk rase ble innlemmet i Lebensborn. De tyske soldatene hadde egne skjemaer med opplysninger om både sivil status, familie og militær tilhørighet.

Det ble opprettet Lebensbornkontorer i alle de største byene i Sør-Norge. Alle kvinner som ble gravid med en tysk soldat, ble oppfordret til å melde seg til et Lebensbornkontor. Mange tyske soldater benektet farskapet eller kvinnen visste ikke hvor soldaten var blitt av. Ikke sjelden visste kvinnen kun fornavnet på barnefaren. Disse sakene skulle behandles i henhold til tysk lov, og de norske krigsbarna ble betraktet som å tilhøre det tyske riket. Lebensborn hadde ansvaret for å finne barnefaren og å

Hurdal Verk 1941

føre en eventuell farskapsak. Dette var langt fra enkelt ettersom de tyske tropene var i stadig bevegelse og mange soldater oppholdt seg kun kort tid i Norge.

MØDRE- OG BARNEHJEM

Barna var norske statsborgere så lenge foreldrene ikke var gift. Barnet skulle være hos moren så sant hun var i stand til å ta vare på det. Det var utarbeidet egne pengesatser som skulle sørge for at mor og barn ikke led noen nød. Allerede før fødselen kunne moren få økonomisk hjelp til nødvendige innkjøp av utstyr og opphold i "ventehjem". Dersom farskapet ikke var klarlagt, betalte Lebensborn barnebidraget

Fra sommeren 1941 til krigens slutt etablerte Abteilung Lebensborn tolv hjem og en mødreskole i Norge. Alle disse tiltakene var konsekvens av en spesiell lov av 28. juli 1942 § 1. Forordning om omsorg for barn av personer tilhørende den tyske vernemakt i

de besatte områder. Norge var det eneste landet av alle tyskokkuperte land, der dette ble gjennomført.

Det var mest av praktiske grunner at samtlige Lebensborn-hjem lå i Sør-Norge. Lenger nord var det vanskelig å finne egnede steder. Fellesnevneren for Lebensbornhjemmene var at samtlige var praktfulle gamle bygninger, som hadde vært kjente turisthoteller eller til bruk for spesielle formål. Enkelte hjem var mødre- og fødehjem, andre ventehjem, og der fantes byhjem i de største byene. Hurdal Verk var det første Lebensbornhjemmet i Norge og ble åpnet i august 1941. (Wilhelm Tietgen kom hit) Leieavtalen med eieren ble signert 1. mai 1941, og deretter ble stedet vurdert av en tysk arkitekt og en barnelege. Det var viktig å etablere et tillitsforhold til vordende mødre og legge forholdene til rette for at nyfødte barn fortest mulig kunne opptas i det tyske folk.

Barnehjem var det tre av: Godthåb i Bærum utenfor Oslo, Moldegård ved Bergen og Stalheim ved Voss. På samtlige hjem var det tysk fagpersonale, både sykepleiere og barnepleiere, men også en del norske kvinner arbeidet på de ulike hjemmene. Kapasiteten ved Lebensborns barnehjem ble fort for liten, og derfor måtte Lebensborn plassere mange barn ved eksisterende norske barnehjem. Personalet her var ikke alltid vennligsinnnet mot disse barna. Det ble rapportert om direkte omsorgsvikt etter inspeksjon ved noen av hjemmene, men uten at forholdene ble rettet på.

I løpet av Lebensborns virksomhet i Norge ble det registrert ca. 8000 barn i Lebensbornarkivet. I tillegg er det registrert ca. 4000 med tysk far og norsk mor, men her finnes store mørketall. Arkivet til Lebensborn ble ikke ført like nøyaktig over hele landet, og mot slutten av krigen ble virksomheten sterkt preget av det som ellers skjedde med "det tyske riket".

BARN BLIR SENDT TIL TYSKLAND

Selv om de fleste kvinnene ønsket å beholde barnet sitt, ble dette vanskelig for mange. Å få barn utenfor ekteskap var betraktet som synd og vitnet om stor umoral. Norge har lange tradisjoner for å ha et strengt religiøst og pietistisk syn på slike forhold. At det i løpet av få år ble født så mange barn utenfor ekteskap og i tillegg med barnefedre som var fienden, ble tolket av mange og spesielt innen kirkelige kretser, som det dypeste forfall. Løsningen for mange ble å overlate dem til Abteilung Lebensborn. Noen mødre ga med en gang fra seg foreldreretten, mens andre plasserte barnet midlertidig i barne-

Godthaab 1942

hjem. Det fantes også dem, som Lebensborn vurderte som ikke egnet til å ha omsorg for barnet sitt. Lebensborn tok dermed ansvaret for disse barna, og det ble etter hvert sendt over to hundre barn til Tyskland. Meningen var å finne adoptivfamilier i Tyskland, men i et krigsherjet land var det ikke bare lett å plassere barn i nye hjem og derfor havnet mange på barnehjem. Enkelte barn kom til farens familie i Tyskland.

MYNDIGHETENES SYN PÅ TYSKERBARNA UNDER KRIGEN

Det var med bekymring den norske eksilregjeringen så på det stadig økende antall barn med tysk far. Det ble nedsatt komiteer og utvalg som skulle komme med forslag til løsning på dette "problemet". Kvinnenes adferd ble betraktet som svik mot landet. Barn født av slike kvinner og med tysk far, kunne umulig unngå å arve de dårligste egenskapene. Det beste for alle parter var å deportere både kvinner og barn til Tyskland eller et annet land.

Det paradoksale her er, at dette var en gruppe barn som ble betraktet som spesielt verdifulle sett fra tysk side, mens hos det norske folket hersket det stor usikkerhet knyttet til det barna kunne bringe med seg. Fremtredende personer innen norsk psykiatri mente

at mange av tyskerjentene var mentalt tilbakestående, et syn som også barna arvet. Det er feil å si at dette var den generelle folkemeningen, men folk ble påvirket av ledende personer både innenfor psykiatri, kirke og politikk. (Ørnulf Ødegaard og Gabriel Langfeldt)

HVA SKJEDDE ETTER FREDEN OG HVORDAN FORHOLDT MYNDIGHETENE SEG?

Da den tyske okkupasjonen tok slutt våren 1945, var det i det norske folk sterke og negative holdninger til alt det tyske og mot alle som hadde samarbeidet med tyskere. Dette var et vanlig fenomen i alle de landene som hadde vært utsatt for den tyske okkupasjonen. "Gatens justis" ble tatt i bruk, og mange følte de hadde gode grunner til å ordne opp på egen hånd. Det var også "normalt" at de negative holdningene rettet seg mot de kvinnene, som under krigen hadde vært sammen med tyske soldater. Derimot synes det å være et spesielt norsk fenomen at disse holdningene også rammet barna. Det ble holdt en internasjonal kongress høsten 1945 om situasjonen for barn i Europa etter krigen. En norsk lege, Else Vogt Thingstad, berettet om dette, og der vakte det stor forundring. Ingen av de andre representantene kjente til lignende forhold fra sine land.

KRIGSBARNUTVALGET

9. juli 1945 nedsatte den norske regjeringen et krigsbarnutvalg. Norge er det eneste landet vi kjenner til som etter 2. verdenskrig opprettet et eget krigsbarnutvalg. Utvalget skulle først og fremst vurdere om krigsbarna og deres mødre skulle sendes ut av landet. Det ble besluttet at det ville være grovt uansvarlig å sende mange tusen barn til et krigsherjet Tyskland, og den beste

løsningen var å integrere barna i det norske samfunnet. Dr. Thingstads rapport fra den internasjonale kongressen samt studiereise i Europa høsten 1945, var sterkt medvirkende til denne beslutningen. Ikke alle var like begeistret for dette vedtaket

og arbeidet for å finne andre løsninger. En av dem var å deportere 8000 barn til Australia. En australsk delegasjon var på rundreise i Europa for å øke immigrasjonen av arbeidskraft til landet, og den norske sosialministeren og minister for sosialsaker tilbød disse 8000 barn. Deres begrunnelse var at disse barna ville få store problemer ved å vokse opp i Norge og kunne her bli gitt anledning til å få en ny identitet i Australia. De barna det var snakk om, var de registrerte i Lebensbornarkivet. Delegasjonen takket nei til tilbudet, de hadde behov for voksen arbeidskraft.

HVORDAN BLE SÅ OPPVEKSTEN?

I 1945 var krigsbarna et stort problem som det ble skrevet og sagt mye om. Deretter ble det ganske så taust. Her kan en trekke noen raske konklusjoner og si at da ble vel krigsbarna integrert i det norske samfunnet. Dette er en sannhet med modifikasjoner. Det norske samfunnet ble ikke så hurtig normalisert etter frigjøringen, som mange vil ha det til. Det hersket stor aggresjon mot kollobratørene og andre som hadde hatt omgang med fienden. Dette omhandlet i stor grad om tyskerjentene og deres barn.

For de norske tyskerbarna har det vært et stort problem at identiteten skulle holdes hemmelig. Intensjonen kunne synes positiv fordi barna skulle slippe belastningen med å vite noe om den

tunge biologiske arven. Mange ble adoptert umiddelbart etter fødselen eller i de første leveårene og fikk sin nye identitet via adoptivforeldrene, men det foreligger ikke tall som viser antall adopsjoner i forhold til fødte barn. De aller fleste barna har vokst opp enten sammen med mor eller annen familie. Besteforeldre ble i mange tilfeller løsningen for å skjule det virkelige forholdet. Frem til i dag har vi hatt for liten kunnskap om de generelle oppvekstvilkårene til krigsbarna. I dette ligger også kunnskap om hvordan lokale myndigheter håndterte krigsbarnsaker, mellom annet sosialkontor, medlemmer av vergeråd, lærere og andre representanter for myndighetene. Mange barn ble stemplet som mentalt tilbakestående og feilplassert i spesialskoler uten annen begrunnelse enn: Barnet har tysk far.

Sporadisk har krigsbarna vært godt lesestoff i ukeblader eller aviser og helst i tilknytning til Lebensbornorganisasjonen og rasebestemte avlsprosjekt. Journalister har også brukt enkeltpersoners historie til å presentere den enkeltes historie som gjeldende for alle. Fra 90-åra og frem til i dag har det tidvis kommet sterke beskyldninger fra krigsbarn mot myndighetene og deres håndtering av saken. Disse beskyldningene omfatter alt fra omsorgsvikt til store fysiske og psykiske overgrep. Mange har også etterlyst barnebidrag fra Tyskland og riktigheten av eget navn. Det er ingen grunn til ikke å tro at mange har hatt særdeles vanskelige oppvekstvilkår, men det finnes store ulikheter. Å vokse opp i mors familie ble ikke det enkleste for mange, for også innad i familien opplevde disse barna å være annerledes uten selv å vite hva dette handlet om. Dessverre er

det i slike situasjoner alle mytene oppstår. Det er en fellesnevner hos alle de krigsbarna jeg kjenner og har vært i kontakt med: "Hadde bare mor villet fortelle!". Det kan virke som om mødrene ikke har vært i stand til å snakke om det som skjedde, og i mange tilfeller har hele familier stått samlet om å fortie historien. Dette kan bare sees i sammenheng med den store skammen både mor og barn ble rammet av. Oppgjøret etter krigen etterlot store sår, og krigsbarnas mødre fikk en livstidsdom, der barna fikk bære sin del av byrden.

Det at noen begynte å snakke om historien sin, og disse ble offentliggjort, ble allikevel en milepæl. Det var en overraskelse at det fantes flere "i samme båt". Da Norges Krigsbarnforbund ble stiftet i 1986, ble det mer synlig hvor mange krigsbarn det var, som i årevis hadde lett etter informasjon om seg selv og familie. Vi hadde alle dårlig erfaring angående spørsmål til offentlige kontorer om å få ut informasjon om oss selv. Vi fikk ikke en gang svar på spørsmål om hvorfor vi ikke hadde tilgang på egne papirer.

Samme året (1986) ble det vedtatt en ny adopsjonslov, som ga adopterte rett til opplysninger om sine biologiske foreldre. Denne loven var ikke dekkende i krigsbarnsaker, og 1. januar 1987 kom en ny lov som ga krigsbarn et rettskrav på å få opplysning om biologiske foreldre. Denne loven omfattet ikke adopterte krigsbarn, der farskapet ikke var rettslig fastslått. I krigsbarnsaker er det mange uavklarte farskapssaker og dermed mange betenkeligheter knyttet til å gi ut opplysninger. Først i 1994 fastslo Barne- og familiedepartementet at loven av 1987 også skulle gjelde de adop-

terte krigsbarna. Dette er også i henhold til barneloven, som gir barn rett til innsyn i egen farskapssak.

LEBENSBOРНARKIVET

Dette hadde de færreste kjennskap til og slett ikke krigsbarna. Etter frigjøringen overtok Sosialdepartementet de ca. 8000 sakene Lebensbornarkivet inneholdt, og senere ble saksmappene sortert etter hvilket fylke mødrene var bosatt i. Det er også mødrenes pikenavn og fødselsdato, som er "nøkkelen" til informasjonen her. På 50-tallet ble mange av Lebensbornsakene sendt til barnas respektive fylke, og det er i første rekke på fylkesplanet mange har blitt møtt med en lukket dør og uten forklaring på hvorfor. Saker av lik karakter har blitt ulikt behandlet etter hvilket fylke den enkelte bor i og synspunktene til den enkelte fylkesmann eller saksbehandler. Mange har følt seg så krenket ved den behandlingen de har fått i jakten på å finne sin egen identitet, at det har ført til store psykiske problemer. Krigsbarna har ikke før i de siste årene hatt kjennskap til hvilke forordninger som ble gjort etter krigen og hvor mange lover og fortolkninger krigsbarnsakene er belagt med. At papirene ble stemplet med "Krigsbarnsak", var det samme som ikke å ha rett til å få vite noe om biologisk familie.

Kun i tilfeller der adoptivforeldre selv spurte om biologisk far til barnet var tysk, ville man tilrå å fortelle dette. Dette var ment å skulle beskytte barnet mot negative holdninger til det å ha tysk blod. Også adopsjonsvilkårene ble det lempet på. I henhold til norsk lov skulle ikke barn adopteres uten at foreldre eller den av foreldrene, som hadde omsorgsrett, hadde samtykket. (Lov om adopsjon 2. april 1917, § 6) Når det

gjaldt krigsbarn, kunne en annen, som var verge for barnet, gi samtykke til adopsjon. Det ble heller ikke vurdert om de som ønsket et adoptivbarn, var godt nok egnet til oppgaven, og det fantes tilfeller av "bytterett" dersom ikke barnet svarte til forventningene.

Mennesker er sosiale vesener med behov for tilhørighet. Tilhørigheten styr-

ker identitetsfølelsen og følelsen av å høre til i et fellesskap. Dette har manglet for mange krigsbarn, som i mange sammenhenger har hatt følelsen av å være rettsløs.

Alle slektsforskere vet hvor vanskelig det kan være å få på plass alle bitene i det puslespillet som kalles slekt og røtter. Mange krigsbarn har ikke hatt andre

holdepunkter for å lete etter familie enn et navn. I mange tilfeller var et navn bare formidlet muntlig og med mange ulike skrivemåter. Det er blitt utvist stor kreativitet i ulike måter å finne tysk slekt på, og det er først på 90-tallet at ettersøkingen kom inn i fastere former.

Lebensbornarkivet har kommet mange av oss krigsbarn til gode. Riksarkivet i Oslo har oversikt over de forskjellige sakene og har i praksis gitt ut alle opplysninger som det er vanlig at barn kjenner til om sine foreldre. Helt siden 1986 har de valgt en liberal praksis, og mange er dypt takknemlige over den hjelpen de har fått der. Ulempen har vært at informasjon om dette har vært vanskelig å formidle og svært mange vet ikke at de er registrert der. Det har da heller ikke vært så lett å erkjenne for seg selv at man er knyttet til Abteilung Lebensborn. Mødrene våre har i mange tilfeller ikke ønsket å snakke om dette, og de fleste har sikkert ikke vært klar over hvilken verdifull informasjon arkivet inneholder. Det samme arkivet har nå kommet til nytte ved at opplysninger kan knyttes opp til statistisk materiale og fortelle oss noe om krigsbarnas levekår. Arbeidet er en del av krigsbarnforskningen som avsluttes 2004.

Mange av oss krigsbarna har fått ny familie i voksen alder. Dette gjelder både i Norge og Tyskland. Vi har god erfaring med oppsporing av familie i Tyskland, og det er ikke ofte den tyske familien avviser den som leter. At dette kan skje, må man alltid ta høyde for og være forberedt på, men vi har altså gode erfaringer. Bare det å få vite hvor en ukjent far ligger begravd, har stor betydning for mange.

Også mange barnebarn av den tyske okkupasjonsmakten har begynt å lete etter sine røtter. Dette viser hvor viktig det er å vite mest mulig om forfedrene, men det handler også om tilhørighet. Mange tyskerbarns følelse av å ikke høre til i det samfunnet vi er vokst opp i, går i arv til barna, og disse barna vil bryte ut av den sirkelen.

Å leve med vissheten om hva Lebensborn e. V. betød og var ment å skulle arbeide for, har vært en belastning. Ingen ønsker å komme til verden som resultat av et avlsprosjekt. At dette ikke ble slik i Norge, er en sannhet det har vært vanskelig å formidle. Lebensborns nitidige registrering av

våre foreldre har allikevel vært helt avgjørende for at mange av oss har fått mulighet til å finne biologisk familie og få kjennskap til vår egen historie.

KILDER:

Krigens Barn: Kåre Olsen, 1998
(Historiker og førstearkivar ved Riksarkivet)

Fiendens barn: Rapport 1999 på grunnlag av mandat fra Sosial- og helsedepartementet. Norges Forskningsråd.

En hvitbok: Dokumenter som angår krigsbarnsaker, innbefattet Krigsbarnutvalgets innstilling.

For passord, se bak på ditt Slegt og Data:

Brukernavn består av "dn" (for DIS-Norge) og ditt 5-sifrede medlemsnr. Hvis medlemsnr er 4-sifret må du sette inn en null foran.

Medlemsnr er et 4 el. 5 sifret tall	Passord består av 3 bokstaver og 3 siffer
1234	xyz123

dn01234 xyz123

Forsker, Slekts
Gravlunden 1801
1865 Arkivby

Brukernavn og passord brukes for å logge seg inn på DIS-Norges Internett-tjenester. Unntaket er Slektsforskerbasen. Der logger du deg inn med din e-post adresse og passordet du fikk ved registrering.

Husk: små bokstaver i brukernavn/passord!

Kilder til slektsforskning

Norunn Klettum, har drevet med slektsforskning i 30 år, lærer med sosial pedagogikk. Har de siste 10 årene jobbet i voksenopplæring. Leder for mormonerslektsenteret i Oslo. klettum@chello.no

Sist tok vi opp noen av de norske basene som ligger på Internett. Det er naturlig at jeg denne gangen forteller litt om basene som er tilgjengelig gjennom Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. 'Mormonerne', som de ofte kalles på folkemunne, var den første organisasjon som var interessert i alminnelige folks slekter og familier.

LITT HISTORIKK

Allerede i 1894 åpnet Family History Library i Salt Lake City. Det var den første organisasjon som konsentrerte sin virksomhet på forskning i alminnelige menneskers slekthistorie. Tidligere var slektsforskning blitt fokusert på kongelige, adelige eller andre prominente slekter.

Til å begynne med hentet de inn opplysninger fra slektene til de som hadde sluttet seg til deres kirke. Det ble også kjøpt opp slekthistoriske bøker. Dette ble den spede begynnelse til det som skulle bli verdens største samling på dette området.

I 1938 var det utviklet en mulighet for å mikrofille dokumenter og kirkebøker. 'Mormonerne' satset stort på dette område og i nesten alle land ble det gitt tillatelse til at de sto for filmingen av kirkebøker, rettsprotokoller, skifteprotokoller o.l., som tilhørte landets område. Til gjengjeld fikk alle land et eksemplar av filmene. I dag er det ca. 242 kameraer i bruk i over 40 land, så arbeidet fortsetter.

I Norge er det de filmene fra dette arbeidet som danner grunnlaget for det vi kan finne på Riksarkivet og Statsarkivene. I begynnelsen av hver film fra dette prosjektet, vil det stå at dette er filmet av Salt Lake City Library.

Originalfilmene blir oppbevart under

de best mulige forhold i store haller sprengt inn i granittfjell utenfor Salt Lake City.

Disse sto ferdig i 1963 og de skal være så sikre at de skal kunne stå for et atombombeangrep.

Her lagres alt originalmateriale

Filmsamlingen består nå av ca. 2.5 millioner filmer fra hele verden og hver måned øker samlingen med ca. 4100 filmruller. I tillegg finnes det nesten 1 million mikrofiche og over 300.000 bøker. Biblioteker øker sin boksamling med ca. 700 bøker i måneden.

*Fra filmarkivet i Salt Lake City
Filmkopier til bruk for forskere*

Også enkeltmenneskers slektsforskning kan bli oppbevart i 'granittfjellet', hvis

det er sendt inn til Jesu Kristi Kirke av S.D.H. Dette tilbudet blir gitt til alle mennesker, enten de er medlemmer av Kirken eller ikke. I vår tid er innsendelse på data det som er aktuelt.

Dette kan være betryggende å vite at dine møysommelig innsamlete data er i sikkerhet, selv om dine egne opplysninger kan bli ødelagt av brann, flom eller annet.

Noen har trodd at da blir deres slekt automatisk døpt som medlemmer av Kirken. Dette er feilaktig. Det vil aldri bli utført noen av denne kirkens ordnansers på grunnlag av at noen, som ikke er medlemmer, sender inn sine slektsopplysninger til bevaring. Men Kirken vil gjerne ha tillatelse til å legge fram slektsopplysningene slik at de kan være tilgjengelige for søk for alle mennesker.

Nå er vi over til det mest interessante, hva inneholder disse basene? Alle basene som er blitt utviklet til bruk på Internett er gratis tilgjengelige for alle. Nettadressen er <http://familysearch.org> Da kommer du inn på åpningssiden (øverste neste side).

Her har du mulighet for å velge 'Search for Ancestors' eller å undersøke om de har tilgjengelig filmer for et annet område i verden (Family History Library System). Du har nemlig anledning til å låne filmer til ditt nærmeste Slektsenter, som drives av Jesu Kristi

g på Internett

Kirke av S.D.H., uansett hvor i verden filmene er fra. Du kan søke på steder eller på slektsnavn. Svært mange av de 300.000 bøkene som er nevnt tidligere, er filmet og alt som er filmet er tilgjengelig på Slektsentrene i film eller fiche versjon. Filmene kan bare brukes på slektsentrene og er ikke tilgjengelig for hjemlån.

Hvis du velger 'Search for Ancestors', vil du få opp en søkeside. Legg merke til at på venstre side vil det stå de basene som er tilgjengelige.

La oss denne gang snakke litt om hva de forskjellige basene består av.

Første søkeside på 'Nettet'

AF-ANCESTRAL FILE

Denne består av innsendinger av forskere fra hele verden. Her er navnene samlet i familiegrupper og slektslinjer. Basen inneholder over 35 millioner navn. Det blir ikke tatt inn nye innsen-

dinger her, men forskere blir oppmuntret til å sende inn sin forskning til Pedigree Resource File. I AF vil det bli oppgitt navn og adresse på den personen som har sendt inn opplysningene.

CENSUS U.S. 1880

Dette er folketellingen for U.S.A. i 1880. Den inneholder ca. 50 millioner søkbare navn. Det tok 17 år og ca. 11,5 millioner arbeidstimer for å få ferdig dette prosjektet.

Basen ligger også tilgjengelig på <http://ancestry.com>

CENSUS 1881 FOR STORBRIANNIA

Dette er folketellingen for Storbritannia. Basen inneholder ca. 25 millioner navn fra England, Wales, Kanaløyene og Isle of Man

CENSUS 1881 FOR CANADA.

Denne basen inneholder ca. 4,3 millioner navn.

IGI - INTERNATIONAL GENEALOGICAL INFORMATION

Dette er en av verdens største samling av genealogiske optegnelser. Den består av enkeltmenneskers forskning og avskrifter fra originalkilder. Hovedtyngden av navn er fra optegnelser over mennesker som levde mellom 1500 - 1885. Fra år 2002 har en del navn blitt lenket sammen i slektslinjer. Det finnes ingen opplysninger om levende mennesker.

PRF - PEDIGREE RESOURCE FILE

Dette er den basen som øker mest nå. Det er en base med forskning sendt inn fra forskere over hele verden. På 'nettet' kan du hente ned enkeltopplysninger. Der vil det vises til en CD med nummer. Disse CD'ene kan kjøpes, eller er

fritt tilgjengelige på Slektsentrene for Kirken, hvis de har kjøpt inn CD'ene.

I Oslo har vi nå alle CD'ene fra 1-60. Der kan du undersøke og eventuelt kopiere ned de slektslinjer du er interessert i. Du kan få opplysning om hvem som har sendt inn de forskjellige slektene, slik at du kan ta kontakt for å samarbeide om felles slektslinjer.

Hver CD består av ca. 1,1 millioner navn og antallet CD'er øker stadig. Det er mulighet for 11 forskjellige typer utskrifter, fra familiegrupper, anetavler, etterkommerkart, slektsbok m.m. Du kan også lage en GEDCOM fil av de navnene du er interessert i for så å legge dem inn på din egen computer.

I alle disse basene må du være klar over at opplysningene er fra en sekundær kilde. Du bør gå inn i primærkildene, der det er mulig, for å kontrollere opplysningen.

US SOCIAL SECURITY DEATH INDEX

Dette er basen for de som er døde i USA og som hadde et, la oss kalle det et 'sykekassenummer'. Den inneholder alle dødsfall fra 1969 og framover, men også svært mye fra tidligere tider er lagt inn i basen.

Du kan også få tilgang til SSDI andre steder på 'Nettet'.

VR-VITAL RECORDS

Denne består av avskrifter av kirkebøker, som innbefatter fødsel/dåp og vielser. For Skandinavia inneholder basen ca. 3,6 millioner navn for innføring av fødsel/dåp og 1 million innføringer av vielser. Alle navn er avskrift av kirkebøker.

For hvilke tidsrom og sogn det dekker kan du se i Laila Normann Christiansens hjemmeside. www.lailas.net/avskrifter.htm Hun har gjort en flott innsats for oversikten av VR for Norge og Sverige.

Foreløpig ligger Skandinavia og Mexico tilgjengelig på Internett, men etter hvert vil også avskriftene fra kirkebøker for Nord-Amerika og Mellom-Amerika, De Britiske Øyer og Vest-Europa bli tilgjengelige på nettet. Men husk, det vil ikke bli en komplett samling av alle kirkebøker, men et utdrag av endel sogn i noen tidsperioder.

Denne basen er muligens den mest nøyaktige basen. Den er kvalitetssikret ved at to personer uavhengig av hverandre har lest og notert ned innføringene. En tredje person har så gått igjennom kirkebøkene der det var uoverensstemmelse i avskriftene og tatt en avgjørelse på hva som har vært innholdet i innføringen. Det var i alle fall slik det ble gjort i Norge.

ALFABETISK OVERSIKT OVER SLEKTSSENTRENE I NORGE

Alle ligger i møtehusene til Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige. Det kan være vanskelig å treffe sentrene over telefonen, da de bare har åpent til visse tider. Husk også at alle som arbeider på disse sentrene arbeider frivillig og uten betaling.

Bergen	Åsbakken 14, Minde	55 91 05 10
Bodø	Gamle Riksvei 112	75 56 11 44
Drammen	Ellings Holsts gate 15	32 82 29 43
Fredrikstad	Rosenlund 20	69 39 72 85
Kristiansand	Slettheivn. 80	38 02 64 55
Moss	Nesveien 29	69 27 54 55
Oslo	Hekkveien 9	22 38 43 14
Porsgrunn	Sverresgt. 19	35 55 41 01
Stavanger	Tonåsvn. 2	51 58 99 77
Trondheim	Elgsæter	73 51 38 45

WEB-SIDER

Det er også lenket opp 30.000 Web-sider som inneholder opplysninger om slekter. Jeg må innrømme at jeg aldri har funnet noe av interesse der, men andre kan jo være mer heldig.

Alt i alt ligger omtrent 957 millioner navn tilgjengelig for søk i basene

Til slutt vil jeg nevne at det også er mulig å laste ned et gratis slektsprogram PAF-5.2. Det ligger under 'Download Products'

Jeg tar ikke noe standpunkt om hvor bra eller dårlig dette programmet er, i forhold til andre, men jeg har selv brukt det fra tidligere versjoner i 1986 og til den siste versjonen. Programmet kan brukes på mange språk, også på svensk, men ikke på norsk. Jeg bruker selv den engelske versjonen og er blitt vant til den.

FAMILY HISTORY LIBRARY CATALOG

Her kan du finne ut hva som er tilgjengelig på film fra Hovedbiblioteket i Salt

Lake City. Husk, filmsamlingen dekker de fleste steder i verden. Kirkebøker fra de fleste trossamfunn er blitt filmet og da de fleste bøkene også er filmet, kan du lete på slektsnavn etter slektsbøker og på stedsnavn etter bygdebøker eller andre typer områdebøker fra hele verden. Noter ned filmnumrene og oppsøk det nærmeste slektssenteret for 'mormonerne'.

Der kan du bestille de filmene du er interessert i, mot å dekke porto, og når de ankommer Sentret, kan du bruke dem der. Det er ikke tillatt å ta filmene ut av sentrene. Men det er allikevel en unik mulighet du har til å lete i filmet originalmateriale fra forskjellige land.

Planleggingen av landsmøte i år 2004 er allerede i full gang. Det kan høres ut til å være lenge igjen til landsmøtet, men nå er tiden inne for å informere nærmere om landsmøte. Valg av representanter fra lokallagene skal også foregå før landsmøte.

Styret for DIS-Norge har besluttet at landsmøte blir holdt i Lørenskog kultursenter på Triaden i Akershus, søndag den 25. april 2004. På landsmøtet behandles vanlige saker som beretning, regnskap og budsjett. I tillegg skal vi velge foreningens tillitsmenn for de neste 2 årene. Dersom det er saker som ønskes behandlet på landsmøtet er det ønskelig at disse sendes inn til styret før utgangen av januar slik at de kan tas med i innkallingen til landsmøtet. Innkalling til landsmøtet med aktuelle papirer vil bli sendt ut til alle medlemmene sammen med Slekt og Data nr. 1/2004.

På landsmøte møter en representant for hvert lokallag. Representant til landsmøtet velges på lokallagets årsmøte, som må være avholdt minst to uker før landsmøtet. Det velges også en vararepresentant. Alle tilstedeværende medlemmer kan foreslå kandidater og har stemmerett.

HAAKONTHA_PJC - The Master Genealogist

File Rediger Visning Legg til Internett Rapport Vindu Verktøy Hjelp

Detaljer

Person Familie Tre

Type	Navn	Type	Verdi
Navn	Olav V (1:6) (1903-1991)	Barn	3
Far	Haakon VII (1:5) (1872-1957)	Alder	Avdød @ 87 år
Mor	Maud (1:8) (1869-1938)	Sist redigert	24 feb 2003

Type	Dato	Navn/Sted	M	K
* Fødsel	02.07.1903	Appleton House, Sandringham, Norfolk, Storbritannia		✓
* Ekteskap	21.03.1929	Märtha (1:7); Vår frelsers krk., Oslo		✓
* Datter-Bio	09.06.1930	Ragnhild (1:9); Slottet, Oslo		
* Datter-Bio	12.02.1932	Astrid (1:10); Solbakken, Skøyen, Oslo		
* Sønn-Bio	21.02.1937	Harald V (1:1); Skaugum, Asker		
* Død	17.01.1991	Kongsseteren, Oslo		✓

Bilde

Slektsdataprogrammet The Master Genealogist - TMG

På topp i DIS-Norges tester! Bokmål og nynorsk på skjermen og i alle utskrifter.

Full brukerstyring av vindusoppsett og alle 32 standardrapporter.
Direkte utskrift til Word, RTF, PDF mfl. Demo: fullversjon gratis i 30 dager.
Spesialpris for DIS-medlemmer: kr 695 + porto. Vanlig pris kr 745 + porto + oppkrav.

Norsk leverandør: Haugødegård tha.no, Parkvegen 16, 2319 Hamar
tha@tha.no - www.tha.no Telefon 97 10 56 52 eller 62 52 42 44

Kong Olavs familie vises i dette skjermbildeeksempelet, demodatasett med kongeslekta følger med gratis.

DIS-Norge landsmøte 2004

Valgresultatet må være styret i hende senest en uke før landsmøtet. Den valgte representanten gis én stemme på landsmøtet for hvert påbegynte 100 medlemmer tilknyttet lokallaget. Det er antallet medlemmer ved siste årsskifte som avgjør. Alle etablerte medlemmer kan delta på landsmøtet som observatører med talerett.

Forslag som ønskes fremmet på landsmøtet, må senest seks uker før dette skal avholdes være innsendt til foreningens styre, dvs innen 14. mars 2004. Med denne melding i Slekt og Data varsles alle medlemmene om de forestående valg og berømmelse av landsmøtet den 25. april 2004.

I forbindelse med landsmøtet vil det bli et kulturelt arrangement og et arbeidsmøte (lørdag 24. april) hvor utsendingene til landsmøte samles for å drøfte aktuelle saker. Det er DIS-Oslo/Akershus som vil være vertskap for den kulturelle og faglige delen av arrangementet. Nærmere detaljer om dette vil det bli informert om senere.

Lørdag kveld arrangeres middag for utsendingene og innbudte. Her vil det også være anledning for andre DIS-Norge medlemmer å delta for egen regning.

Dato for valg av lokallagsrepresentant til DIS-Norges landsmøte finner du under:

Lokallag	Tid	Sted
DIS-Aust-Agder	16. feb. 2004 kl. 19:00	Kløckers hus, Arendal
DIS-Buskerud	26. feb. 2004 kl. 19:00	Hokksund
DIS-Finnmark	29. feb. 2004 kl. 17:00	Vardø videregående skole
DIS-Haugaland	9. feb. 2004 kl. 19:00	IOGT huset, Haugesund
DIS-Hedmark	21. mars 2004 kl. 12:00	Central Hotell, Elverum
DIS-Hordaland	18. feb. 2004 kl. 19:00	Kronstad Hovedgård, Bergen
DIS-Møre og Romsdal	28. feb. 2004 kl. 11:00	Molde
DIS-Nord-Trøndelag	1. mars 2004 kl. 19:00	Verdal Bibliotek
DIS-Oppland	20. mars 2004 kl. 12:00	Birkebeineren Hotell, Lillehammer
DIS-Oslo/Akershus	3. mars 2004 kl. 18:00	Riksarkivets kantine, Oslo
DIS-Rogaland	18. feb. 2004 kl. 18:30	Statsarkivet, Stavanger
DIS-Salten Slekthistorielag	11. mars 2004 kl. 20:00	Bodø bibliotek
DIS-Sogn og Fjordane	28. feb. 2004 kl. 11:00	Nordfjord Folkemuseum
DIS-Sør-Trøndelag	5. feb. 2004 kl. 18:30	Rostenhallen, Trondheim
DIS-Telemark	8. mars 2004 kl. 18:30	Osebakken Videreg. sk., Porsgrunn
DIS-Troms	3. mars 2004 kl. 19:00	Norges Fiskerih.s., Breivika, Tromsø
DIS-Vest-Agder	2. mars 2004 kl. 18:30	Statsarkivet i Kristiansand
DIS-Vestfold	19. feb. 2004 kl. 18:30	Stokke bygdetun
DIS-Østfold	13. mars 2004 kl. 11:00	Bønden Hus, Karlshus, Råde

Skanning av bilder

Knut Winje, 60 år født i Oslo, bosatt på Manglerud nær Østmarka i Oslo. Utdannet bildedesigner og fotograf. Begynte som avisfotograf og har arbeidet med grafisk design og reklame i 40 år. Utdannet fra Sonans IT-Designskolen og IGM - Institutt for Grafiske Medier. Er AEC sertifisert i Adobes Photoshop 6.0. sd-foto@disnorge.no

Det er nå et år siden den første bildeskolen ble startet, og da er det på sin plass med en oppsummering. Spesielt er det dere som leser disse artiklene, som også stiller spørsmålene. De har vært mange gjennom det året som har gått, det har for meg vært hyggelig lesning teknisk sett, Jeg vil her forsøke å gjengi noen av gjenganger-spørsmålene, kanskje det er flere som sitter med noen av de samme spørsmålene, men ikke benytter DIS-linken sd-foto@disnorge.no for å få svar. Benytt også det siste på servicefronten til medlemmene: DISchat.

Det er mange som forteller om sitt første møte med skanneren etter installasjonen og prøvekjøring for å gjøre seg kjent med den medfølgende softwaren. Alt virker som det skal og inn-skanning av gamle og nye bilder, farger og sort/hvit i skjønn forening starter. I butikken får man som regel ikke tid til å få svar på alle spørsmålene.

Dette smarte lille monsteret som kan utrette rene mirakelet, noe vi for ganske få år siden bare drømte om. Nå er virkeligheten her, og det har den vært en stund. I denne tiden er det mange som har kjøpt skanner, med på kjøpet følger det kanskje et godt råd: Gratulerer og lykke til. Det er jo ikke mye verdi i slikt når man kommer hjem.

Har man satt seg grundig inn i hva det er man kjøper, ser kanskje selgeren det som et slags nederlag, for han eller hun fikk ikke solgt deg det som er "månedens tilbud", og salgskvoten er lenger unna. Derfor, kjære leser, sett deg godt inn i hvilken skanner du skal bruke pengene dine til.

Da vi var i butikken, fikk vi vite at det var "bare" å koble til kabelen i PC'n, putte medfølgende program i CD leseren og resten ordner seg selv.

Lykkelig uvitende passerer du kassaapparatet med skanneren under armen og endel kroner fattigere.

Overlatt til deg selv i workshopen hjemme, begynner du å ane uråd, du har kjøpt alt som ble sagt om pixler, oppløsning, og størrelser, du har til og med hørt at du har kjøpt et "råskinn" på 600 dpi, hva nå det er? Men langt i det fjerne forteller langtidshukommelsen oss at vi har lest om et mål som heter ppi og ikke dpi, hva er da dette for noe? I en butikk får du vite at ppi, det er: slik er det. I en annen får du vite at det du skal holde deg til, er dpi. (Men hvor ble det av ppi?) Resultat full forvirring. Om ikke dette var nok, så blir man i en tredje butikk fortalt at nei, det som er in, er en oppløsning på 1200 x 2400, må du forstå. Det hjelper ikke den som på forhånd ikke har lest seg til hvem, hva, hvor og hvorfor. Nei, dette var visst ikke så enkelt som i den første butikken, men han var flinkest i klassen, for han fikk oss til å kjøpe vidunderet.

La oss rydde litt opp, så finner vi lettere frem neste gang vi får et anfall av å bruke oppsparte penger på noe vi i virkeligheten ikke vet så mye om. Ja, hvorfor tror du at grafikere og bildedesignere går flere år på skolen for å skjønne og praktisere dette.

Foto: Canon Norge AS

Forsøk først å definere hva du skal bruke skanneren til. Er det dokumenter? Papirbilder? eller en kombinasjon av papirbilder og film/negativer/diapositiver? En ren dokumentskanner koster ca. 400 kroner. Hvis du skal velge en mer avansert skanner i den siste kategorien, så sier de fleste: Nei, jeg skal bare ha en skanner til alminnelige standard bilder. "Alminnelig standard" finnes ikke, ingen ting er standard, for nå er du ute i et minefelt som kan stå deg dyrt enten du velger billig eller dyrt. Det du i virkeligheten sier, er at du gjerne vil ha en skanner som tar alt, men til dokumentskannerpris.

Hva er det som egentlig skjer inne i dette vidunderet vårt? Bordskanneren bygger på refleksprinsippet. Lyset sendes konsentrert og nøyaktig mot en overflate og reflekteres tilbake like nøyaktig. Det er den reflekterte lystrålen som fanges opp i CCD brikken som er skannerens hjerte. Dens oppgave er å forstå, tyde og viderebehandle gråtone-omfanget av et bilde. Når du skanner et bilde, konverterer du laserlysets analoge signaler til tallverdier, og det er nå du har digitalisert eller omgjort bildet til et digitalt bilde. Bildet er på dette stadiet kun en mengde tallkombinasjoner som sendes videre til PC'n. Denne omgjøringsprosessen av de analoge signalene som til sammen lager bildet vårt, blir videre behandlet i et eget program du har i PC'n som igjen omgjør dette til et severdig bilde på skjermen. Ytterpunkt-

ene på denne skalaen fra hvit til sort er 256 nyanser. I virkeligheten er det mange flere, men dette er det PC'n kan klare å håndtere.

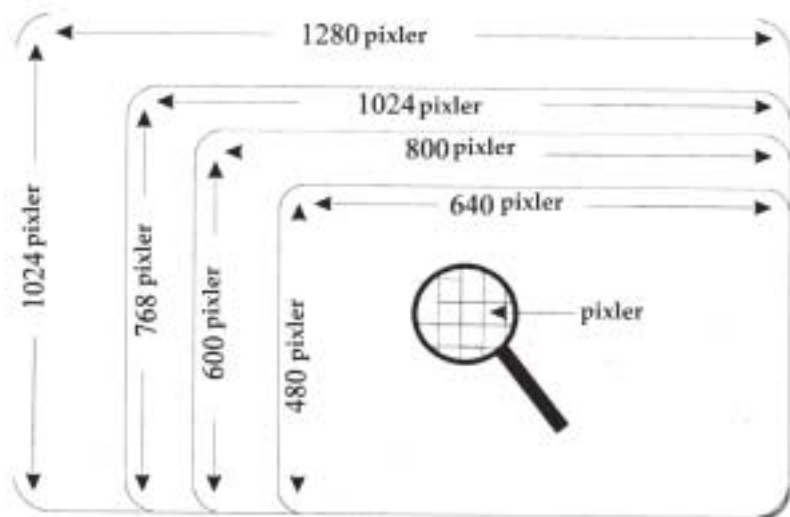
Skanneren er bygget opp slik at du kan trekke ut en gitt gråtone, men dette forutsetter at du lærer deg denne innstillingen. Det som er like viktig, er å vite hva som er mulig og hva som er umulig å få til. Ja, det er ting skanneren ikke klarer, selv om vi klarer å sende folk til månen.

Ved skanning av sort/hvit original, sendes lyset bare en gang mot motivet, mens ved farger sendes det gjennom tre forskjellige fargefiltere, det reflekterte lyset fanger bare opp en del av motivet, i rødt (R), grønt (G), eller blått (B). Til sammen danner disse fargene et fullstendig bilde i RGB format.

På eldre skannere skjedde dette i tre operasjoner. I dagens skannere skjer dette i en operasjon.

Disse fargefilterne som lysstrålen må passere når du skanner, har kulører som er komplementære til den fargen som fanges opp i øyeblikket. Når man skanner inn den grønne (G) RGB fargen, så er fargefilteret rødt eller magenta. Når lyset reflekteres fra bildet, vil kun den grønne fargen slippe gjennom, og man har fanget eller filtrert ut den ønskede fargeinformasjonen. Det hele gjentas slik at alle tre farger er på plass og har fått sine respektive tallkombinasjoner. Dette skal vi se nærmere på litt senere, hvor vi kan sette inn tall og bokstavkombinasjoner for å bestemme over settingene. Dette gjelder spesielt hvor bildene skal gjengis på websidene.

OPPLØSNING

Interpolering går ut på at man legger til eller konstruerer mer informasjon innen hvert bildelement. For å forstå verdiene har jeg tatt med en sammenlikning av oppløsningsformater på en skjerm, dette vil kunne gi deg en rettesnor på hvor store de forskjellige oppløsningene er i forhold til en annen.

Skannere tilbys i flere oppløsninger, men 600 dpi er i dag vanlig (her har vi ett av de for oss ubegripelige navnene igjen). Det viktigste er å se på hva en skanner kan yte i sin faktiske optiske oppløsning. Dette forteller noe om kvaliteten på lyskilde, CCD brikke og derved den endelige kvaliteten av bildet.

Oppløsningsverdien 600 dpi (dpi = dot pr. inch. ppi = point pr inch) er i dag helt alminnelig, og dette er tilstrekkelig dersom bildene ikke skal benyttes med en forstørrelse over 200 %.

Vær oppmerksom på at dette ikke gir deg skannerens ekte oppløsning. Det gjelder også for skannere som yter enda mer, 800 - 1200 eller høyere, men slike verdier stiller også høyere krav til CCD teknikken, og disse blir mer kostbare maskiner.

For å gi høyere oppløsning, ved strekgrafikk, får du oppgitt skannerens interpoleringsverdi. Dette er kunstig beregnet fortetning av bildeelementene.

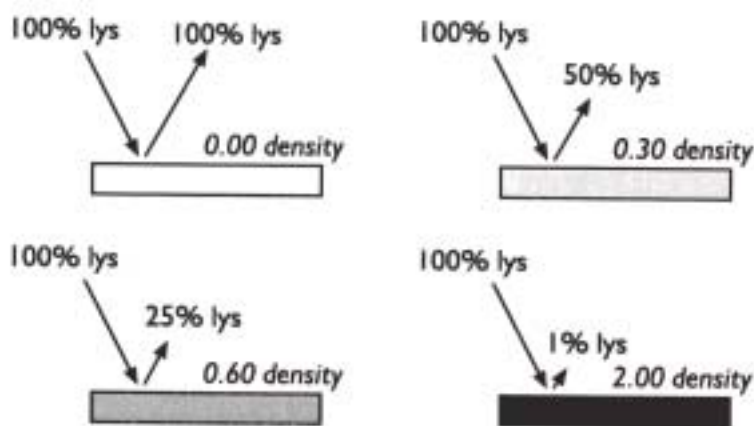
Denne metoden er meget bra til tegninger, med meget begrenset toneomfang (sort/hvit), men er ubrukelig til bilde-skanning. Bildene blir da tillagt verdier som gjør dem blasse og uvirkelige.

MÅLINGER AV TETTHET

Fargespektrofotometer er måleinstrument for å måle farger. Spektrofotometeret plasserer en farge i det tredimensjonale fargerommet, dette er nyttig for å plassere fargene i en gradert skala for likhet eller fargeulikhet.

Et densitometer er et annet måleinstrument for å bestemme mengde eller tetthet i en farge eller gråtone. Densitometeret brukes i trykkerienes

Måling av tetthet

reproavdelinger for å måle raster eller farge på et trykt ark.

Dette er det vi også legger til grunn når vi skal se på forskjellene mellom skannerne, sammen med de øvrige tekniske data. Da spiller det ikke noen rolle hvor fine "skrytebilder" av produktet som er tatt med, for at du skal falle for nettopp denne spesielle modellen.

BITS PR. PIKSEL.

Dette er et begrep som forteller om skannerens evne til å fange opp et motiv så korrekt som mulig, og dette er av-

hengig av flere faktorer, det er skannerens optikk, oppløsning, og fargeinnhenningsmetode. En faktor som er blitt mer og mer viktig, er evnen til å fange opp det utvidede toneområdet, som er bits pr. piksel eller datainformasjon pr. bildelement.

Alle PC systemer er konstruert for å fange opp og lagre maksimalt 8 bits pr. piksel. Derfor er alle sort/hvit bilder begrenset til å inneholde 256 gråtoner, det vil si 8 bits pr. piksel.

Regnestykket på hvordan dette funge-

rer, er som følger: 1 bit pr. piksel er det samme som

2 nyanser i grått, i dette tilfellet sort/hvit ($2^1 = 2$). 8 bits pr. piksel blir da 256 nyanser i grått. ($2^8 = 256$) For fargebilder gjelder samme lov - 8 bits pr. piksel pr. farge gir 24 bit for en RGB fil d.v.s. 16.777.216 farger.

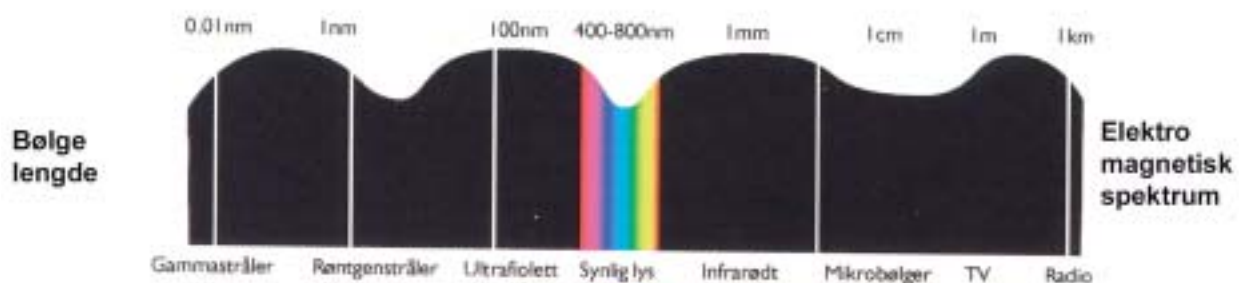
Kjøpte du en skjorte i en forretning med lysstoffrørbelysning, eller som vi sier fluoriserende lys, vil du oppdage at skjorten ser anderledes ut når du kommer hjem.

Hjemme ser du denne i lyset fra glødelamper. Grønnskjøret fra lyset du hadde i butikken og det røde lyset fra glødelampene gir deg forskjellig mengde reflektert lys, og skaper slik oppfatelsen av en annen farge. Det er dette som også skaper det som kalles røde og sorte epler.

RØDE OG SORTE EPLER

Hvis et eple ser rødt ut når det opplyses av hvitt lys, betyr det at eplet absorberer de grønne og blå bølgelengdene i det hvite lyset og reflekterer de røde bølgelengdene tilbake til seeren.

Hvis det samme eplet blir belyst av lys uten den røde bølgelengden, fremstår det som sort. Dette fordi alle bølge-

Eksempel på den grafiske fremstilling av det elektromagnetiske spekter.

lengdene som opplyser eplet, vil bli absorbert, og ingen vil bli reflektert tilbake til seeren.

BILDEOPPLØSNINGEN

I digitale kameraer snakker vi om 2, 3, eller 4 Mpx. Dette er noe vi vanligvis forbinder med kvalitet og hvor skarpt bildet blir. I et kamera er det mange andre faktorer som ligger til grunn for det vi kaller kvalitet, her skal det tas med hvor godt objektivet er og finesser.

Når vi snakker om skannere, bør en god skanner inneholde oppløsningsfaktor på minimum 600 dpi eller høyere.

I vår streben etter å kunne gjengi best mulige resultater av bilder eller film, positive eller negative, har vi noen kjøreregler.

REGEL 1.

Ikke innstill skanneren på høyere oppløsning enn nødvendig.

REGEL 2.

Bruk riktig oppløsning i forhold til papiret du skal printe bildet eller dokumentet ut på.

Derfor kan man betrakte papiret nesten som en ekstra farge.

Skal man skanne inn bilder som skal sendes som mail vedlegg, trenger du ikke sette skanner på høyere enn 72 dpi. Bildet veier da ikke mer enn noen kbit og tar noen få sekunder å sende og tilsvarende for mottageren å laste ned. Skal det til trykk hvor trykkmediet er porøst ubleket og ubestrøket papir, holder det med 150 - 175 dpi

REGEL 3.

Innstill skanneren på 600 dpi. hvis du

skal skanne inn bilder for å lagre dine gamle familiebilder, eller noe skal trykkes på bestrøket, hvit papir, eller printes ut på fotopapir for å settes i album eller gis bort.

Det er alltid en mulighet for at du på et senere tidspunkt skal beskjære bilde etter lagring. Kanskje du vil ta det inn i Photoshop og gjøre noen endringer som gjør at bildet blir lettere. Men vet du nok om det du holder på med, kan du skanne inn i 300 dpi.

Etter et møte jeg holdt om temaet bilder og restaurering, kom en av deltagerne bort til meg og spurte om et råd. Han hadde rett før dette møtet kjøpt seg skanner og hadde søkt råd hos en web-designer om hvilken oppløsning han burde bruke, siden han selv ikke hadde noe særlig greie på dette. (Kjøpte skanner først og spurte seg for etterpå) Det rådet han fikk, var at han trygt kunne bruke 72 dpi. Denne historien ble litt pinlig, da jeg spurte hvor mange albumbilder han hadde skannet inn for å lagre for ettertiden, svaret kom: 2500 bilder!

Vedkommende trodde selvfølgelig det var en metode som lett kunne omgjøre hans bilder, uten at det gikk ut over det fysiske formatet. Det var nok en noe

skuffet og nedslått deltager som reiste hjem den kvelden med det for øyet at han hadde stor jobb foran seg.

I Bildeskolen 4 viste jeg et bilde av et barn (se under). Dette bildet var en kopi av diapositiv film, dette viste at bildet ikke hadde så mye igjen av andre farger enn rødt. I ettertid har jeg kommet over kildematerialet som viser at bildet er nesten 60 år.

For å restaurere dette bildet er bildet målt for å finne spor etter andre farger enn hvit og rødt.

Ved hjelp av interpolerte verdier tillagt bildet kunne noe mer spores, men som tidligere nevnt, bildet ble blast og virket svært uklart.

Derfor er dette bildet å betrakte som umulig fargemessig sett, men det som gir et håp, er at det gjøres om til et sort/hvit bilde. Bildet kan m.a.o. gjengis med stor fordel i gråtoner.

Bildet er åpnet i Photoshop, deretter inn i Image i menyen øverst, så til Mode. Der kan du se at bildet er 8 bit's RGB farger. Klikk gråtoner, og bildet er omgjort til sort/ hvit. Deretter går du inn på filter i menyen, velger deg noise. Da får du opp en hjelpemeny med blant

annet Dust and scratches og stiller spaken inn på radius 2px og threshold 0 levels, klikk enter. Gå så inn i filter igjen og velg sharpen, og velg unsharp mask, nå stiller du Amount på 90 % Radius på 5,5 px og Threshold 5 i Levels, enter.

Bildet er deretter cropet ned, og bakgrunnen er justert ved å fjerne den mørke flekken bak barnet med polygonlassoen. Marker først med lasso, skift verktøy til Marquee tool eller markeringsverktøyet, flytt deretter marke-

ringen til et annet sted på bakgrunnen, skift til V og hold deretter Alt-tasten nede mens du flytter den nye bakgrunnen på plass for å dekke den eksisterende mørke flekken. Denne metoden kan du like gjerne trene på, for den kommer du til å bruke mye i ditt arbeid med bilderrestaurering.

Klikk til slutt på Ctrl + D (Desaturation). Bildet er ferdig, og du lagrer det selvfølgelig i TIFF for deretter å lagre et til i JPG hvis bildet skal sendes på mail,

Nå har du laget en original og en kopi til div. bruk.

Mer än

miljoner bilder

Nu har det hänt! Genlines bilddatabas består idag av över sju miljoner bilder. Det vill säga sju miljoner uppslag. Mer än fjorton miljoner sidor. Och det blir ännu fler ju längre tiden fortgår. Vi jobbar oförtrutet vidare med de län som återstår att göra. Vi håller på med "eftersläntarna" i Malmöhus län och nu närmast är det Kristianstad, Blekinge och Halland som står på tur. Och vi har redan hunnit en skaplig del av Kristianstad. Så nästa gång vi får anledning att visa upp oss på det här sättet är antagligen när vi har nått åtta miljoner bilder, men det dröjer ett litet tag. Målet står dock fast. Vi ska vara klara med hela Sverige före sommaren år 2005. Det kanske låter som om vi skryter men har vi tagit "fan" i båten får vi ro "henne" i hamn. Vi får allt större gensvar från forskarna/kunderna på att vi är på rätt väg. Många muntra tillrop kommer dagligen till oss med e-posten och vi tar tacksamt emot fler. Vi får också in tips om hur vår tjänst ska kunna bli ännu bättre. Dem sparar vi och försöker genomföra i efterhand, så snabbt som möjligt. Vissa går inte att genomföra ännu men vi jobbar på det... Det är ju tack vare er som vi med stora steg närmar oss åttamiljoners gränsen. Vi ser framtiden an med största tillförsikt och jobbar vidare med siktet inställt mot målet.

www.genline.se

 genline
Släktforskning på Internet

Et komma eller to i stedsnavnet kan gjøre underverker

av Alf Christophersen

Når du registrerer stedsnavn, er det fort gjort å glemme og dele det opp med komma. Som oftest går det lett for de fleste å lese hva du mener, men for et dataprogram kan det fort være verre å gjette seg frem. Og her får du også forklaring på hvorfor så mange har slekt i Opp i Alabama, USA, og ikke bare på Toten.

Manglende komma er ofte årsak til at et stedsnavn blir avvist, selv om det ved manuell gjennomlesing kan fort oppdages hva du mente. Problemet er bare det at faddere ofte ikke har tid til å finlese hva som er funnet av stedsnavn og hvorfor det ble avvist.

F.eks. går dette bra: Bø i Vesterålen, Bø i Telemark. Dette går fordi Bø, Telemark ligger også som ekstra navn, Bø i Telemark. Dessuten har programmet en regneregul som erstatter 'i' med et komma og forsøker så å dele opp. Det blir da Bø, Telemark, og da finner programmet først Telemark som godkjennes som fylke, og så finner programmet Bø som igjen er en kommune i Telemark.

Verre blir det om du skriver Landbø Austre Moland Aust Agder eller lignende hvor det ikke er skille mellom gårdsnavn, sokn, kommune og fylke. I første fase med testing finnes ikke denne setningen i noen fasit. Skulle vi registrere og ha liggende i minnet under kjøring alle slike varianter for alle gårder i Norge, ville ingen ha stort nok minne i sin maskin. I neste fase forsøker programmet å spalte opp etter komma som forekommer i teksten. Her er det ingen. Så da forsøker programmet å tolke teksten ord for ord ved å spalte av et og et

ord delt med blankt tegn. Da får vi Agder som første forsøk, og ingen fylker heter dette. Så dermed kommer vi ikke lenger. Med tid og stund vil det nok komme en regneregul som løser problemet over, men til nå har andre problemer hatt rang foran ved programutvikling.

Men ser slike registreringer pene ut i en slektsbok? Jeg for min part mener absolutt nei. Det ser langt penere ut med Landbø, Austre Moland, Aust-Agder. Dette er en annen årsak til at jeg ikke prioriterer utvikling av en ny regneregul som klarer å høste ut noe av Landbø Austre Moland Aust-Agder og lignende registreringer totalt strippet for alt som heter komma. Så da har du noe å stille med utover vinteren.

Den enkleste måten å skaffe deg en oversikt over slike registreringsmisfoster får du ved å sende inn et DISTreff-bidrag! En hjelp til hvordan utnytte DISTreff best mulig, kan være å laste ned fila gedtreffbruk.pdf fra <http://www.disnorge.no/distreff/prog/> Denne inneholder et lite kurs i bruk av rapportene fra GEDtreff-programmet som lager ditt DISTreff-bidrag.

Et tidlig bidrag i DISTreff-basen vil også hjelpe deg til å få gode registreringsvarner og forhindre masse ekstraarbeide senere med f.eks. å omregistrere "Han vokste opp" som stedsnavnnotis i programmet sitt fordi det var få muligheter til å registrere biografisk fritekst i versjonen han brukte og tidligere versjoner. Det hender nemlig i noen tilfeller at fritekst plutselig gjenkjennes som stedsnavn ett eller annet sted i verden, f.eks. som township Opp i Covington,

Alabama. Det kan fort bli mye felles slekt i Opp/USAL om man registrerer også årstallet for når vedkommende vokste opp, Hadde vedkommende bidratt for lenge siden, hadde masse arbeide vært spart for ham. (Nå fikk han ca 8000 forskjellige stavevarianter av Opp å rette på, så som Ole vokste opp, han vokste opp, hun vokste opp etc.)

(Mer korrekt plassert som Event ville uttrykket vært eksportert som 1EVEN

2TYPE Han vokste opp

2PIAC Tvedestrand

2DATE BTW 1873 AND 1885

Dette ville forhåpentligvis gitt teksten Han vokste opp i Tvedestrand mellom 1873 og 1885).

Moralen tør altså være: Bidra tidlig til DISTreff og du sparer deg for masse ekstraarbeide senere.

Anebyttedag??

Ja du er vel klar over at med DISTreff har du mulighet til å delta i en tjeneste som fungerer som en fortløpende anebyttedag?

Send inn ditt Gedcom-bidrag til din fadder, eller last ned GEDtreff og lag et utdrag selv som du sender inn som ferdig KMQ-fil (pakket ferdig i db<mnr>.zip). Det er bare å trykke på Send-knappen i GEDtreff etter å ha laget ferdig bidraget, sørge for at du er tilkoplet Internett og trykk på Ok når det er klart. Og sekunder senere har fadder ditt bidrag, ferdig til søk mot database og innleggelse i databasen.

Chat - å snakke sammen

Liv Marit Haakenstad, født 1965 på Lillehammer. Utdannet lærer med musikk grunnfag fra Høgskolen i Hedmark, og har en påbygning i Naturfag og en i Gotisk skrift med kilde og arkivkunnskap (NTNU). Som spesielle felt innen slektsgransking har hun Biri, Redalen og Snertingdal. Skrev i 2001 boken *Slektsgransking med dataveiledning*. Er medlem av DIS-redaksjonen og AU for slektsprogrammer. Driver nettstedet www.genit.no

Å chatte er å snakke sammen, men ikke slik som vi er vant til. Telefonen er byttet ut med PC-en som er tilkoblet Internett, og istedenfor røret bruker vi tastaturet og skriver beskjedene til hverandre. Nå kan vi til å med chatte med andre slektsgranskere på DISchat!

HVA ER DISCHAT?

DISchat er en spesiell kanal der vi kan diskutere slektsgransking. DISchat bemannes fast 20:00-21:00 alle ukedager av en representant fra DIS-Norges ni aktivitetutvalg (fra 15.10.2003). Da har du anledning til å komme med forslag, diskutere og stille spørsmål om foreningens forskjellige aktiviteter. For øvrig er du velkommen på DISchat hele døgnet.

Du kan bruke nettleseren til å chatte ved å gå direkte til adressen www.dis-norge.no/irc/. Da skriver du bare inn navnet ditt og trykker DISchat! Her vil du også finne en del veiledning til DISchat. Trenger du support på chattinga, kan du kontakte Jan Eri på leder@disnorge.no.

DISchat er i utgangspunktet basert på pJIRC. Nedenfor ser du vinduet som kommer opp etter at du har skrevet inn et nick og trykket Enter. Når du velger Nick, bør dette bestå av fornavnet ditt, slik at du er lett gjenkjennelig. Ønsker du å endre Nick, kan du gjøre dette ved å skrive inn ett nytt Nick i feltet under Change nick to til høyre i bildet, og trykke Enter. Det nicket du har valgt kommer frem på litt høyere opp på høyre side i de rektangulære boksene. De som har en @ foran navnet sitt, administrerer DISchat, og har myndighet til å kaste ut (sparke) de som ikke følger reglene. Noen har et pluss-tegn istedenfor @ foran navnet sitt. Disse er kjent av systemet. Selve chattingen foregår nederst til venstre i bildet. I dette feltet kan du skrive inn dine

beskjeder til de andre, og trykke Enter for å sende beskjedene. Nedenfor finner du en beskrivelse av Smilies, som er artige små beskjeder som understreker det som blir sagt, eller oppklarer dem. Disse skal uttrykke følelsene til den som chatter. Du finner en rektangulær knapp med teksten #Slektsprat under linja der du chatter. Dette er den kanalen du befinner deg på. Du kan gå inn i private rom ved å høyreklikke den personen du ønsker å ta en prat med, og velg Query. Navet til denne personen kommer da opp på samme måte som #Slektsprat som du ser i bildet ovenfor. Klikke på den knappen som du ønsker å prate med. Lyser en av knappene rødt, er det kommet en ny beskjed. For å lukke dette rommet, høyreklikker du dette nede på den blå linja, og velger Close.

Dette er vinduet som kommer opp etter at du har skrevet inn et nick og trykket Enter. Når du velger Nick, bør dette bestå av fornavnet ditt, slik at du er lett gjenkjennelig.

LITT OM VALG AV ANDRE PROGRAM

Det finnes andre chatteprogrammer som mIRC - se www.mirc.com, eller iVisit - se www.िवisit.info/. Sistnevnte er et enkelt redskap å bruke ved Internettkonferanser.

Det finnes en mulighet for å se bilder av den som du chatter med. Da må du bruke programmet ChatZilla som er en del av nettleserpakken Mozilla (Netscape-basert) som du kan laste ned fra www.mozilla.org/. Du finner hjelp til oppsett på DISchat-siden. Ett

via tastaturet

lite tips - skulle du av en eller annen grunn falle ut av DISchat når du bruker ChatZilla, gå tilbake til www.dis-norge.no/irc/index2.html og start den på nytt derfra. Da får du nytt nick, men beholder tråden i chatten.

FLERE KOMMANDOER FINNER DU HER :

www.angelfire.com/me4/cfs20s/guidelines/smilies.html.
www.disciplesnow.com/interact/chat_smilies.cfm

MER OM CHATTING FINNER DU PÅ:

www.startsiden.no/data_og_kommunikasjon/chat/
www.saftonline.no/Chat/
<http://support.chat.no/>

NOEN CHATTE-KOMMANDOER

- ▶ /nick [NyttNickNavn] bruke ruta nederst til høyre i pJIRC eller [Bytte nickname]
- ▶ /ping [nick] [Viser nickets pingreply]
- ▶ /msg [nick melding] [Gir en privat melding til vedkommendes nick]
- ▶ /quit [Avslutter chat]

SMILIES

Kommandoer

:)
:-)
:(
:-(
;-)
:-p
:o
:d (eller :D)
:s
:-@

Betyr

smil eller spøk
stort smil eller spøk
sur/trist
svært sur/trist
blunke
rekker tunge
overrasket
stort smil
skeptisk
sint

Nye rekorder på DIStreff

Den gamle rekorden på antall søk pr dag ble slått under Slektforskerdagene 2003 (23-26 oktober) Ny rekord er 22.386

10 beste dager:

23.10.2003	22.386
26.10.2003	17.963
24.10.2003	15.700
25.10.2003	15.565
05.07.2002	12.786
07.07.2002	7.156
07.12.2000	5.902
04.12.2000	5.189
27.10.2002	5.117
06.07.2002	5.080

Vi passerte også en annen milepæl i oktober. Flere enn 100.000 søk på en måned. Tidligere månedsrekord var på 77.453 og var fra juli 2002. Nå i oktober ble det søkt 105.557 ganger! Dette er like mye som halve 2001 og 1/3del av hele 2002. Til sammenligning ble det søkt 66.571 ganger i hele 2000, 215.489 ganger i 2001 og 321.967 ganger i 2002

Antall nye bidrag etter SFD er: 59. Og vil øke mer utover høsten, nå som folk vet bedre hva DIStreff er (flere av disse bidragene var oppdateringer)

ANDRE OPPLYSNINGER:

4.757.221 poster i databasen, totalt 1146 bidrag.. 12,6% av betalende medlemmer har bidratt, best er de i DIS Oslo og Akershus med 15,4%. Dårligst er Finmark med 4,1% Jo flere som bidrar jo bedre blir DIStreff.

Lurer du på noe om DIStreff kan du nå prate med andre på www.dis-norge.no/distreff/irc/

Lenke finnes også i hjelpemenyen til DIS-treff www.dis-norge.no/distreff/

Busetnadssoge - et digitalt verktøy

Liv Marit Haakenstad, født 1965 på Lillehammer. Utdannet lærer med musikk grunnfag fra Høgskolen i Hedmark, og har en påbygning i Naturfag og en i Gotisk skrift med kilde og arkivkunnskap (NTNU). Som spesielle felt innen slektsgransking har hun Biri, Redalen og Snerthingdal. Skrev i 2001 boken *Slektsgransking med dataveiledning*. Er medlem av DIS-redaksjonen og AU for slektsprogrammer. Driver nettstedet www.genit.no

Busetnadssoge (BBS) er et system som er utvikla som hjelpemiddel i skriving av bygdebøker av gards- og slekthistorietypen. Dette har sitt utspring i eldre programmer som Ættesoge og FamRek.

I 1999 fikk Arnfinn Kjelland og Ola Tovmo økonomisk støtte av NLI til å starte et forprosjekt for et mer funksjonelt program. Ole Martin Sørungård ved Snøhetta forlag as på Lesja programmerer. Metoden som brukes i BSS for å bygge et bosteds- og personregister er blant annet beskrevet i Ståle Dyrvik: *Historisk demografi*, 1983 og hovedoppgaven til Lars Nygaard: *Fra historiske kilder til persondatabase*, 1985. Programmet lanseres i 2003, og de regner med at det kan gjøres tilgjengelig for nye prosjekter på nyåret. Dette er 100 år etter at det som regnes som den første moderne bygdeboka, ble gitt ut (Oscar Albert Johnsen: *Hurum Herred. En historisk-topografisk beskrivelse*. 1903.).

PROGRAMMET

BSS er et program som er bygd på vanlige Windows standardfunksjoner. Det er mulig å opprette flere databaser (prosjekt). Deretter oppretter man et Bustadregister. BSS er i utgangspunktet avhengig av dataregistrert kildemateriale for det aktuelle området. Først importerer man de aktuelle kildene til programmet og normaliserer navn for søking og utskrift. Deretter kan bostedsregisteret opprettes før eller parallelt med lenkearbeidet.

Dataregistrerte kilder må altså konverteres før import, og dette er noe som foreløpig må gjøres av systemutvikler. Dataregistrerte kilder kan være alt fra

slektsdatabaser til kirkebøker. Gjennom importen splittes kildene opp i personhendinger (mor ved dåp, tjener ved folketelling osv.).

Bostedsstrukturen i BSS. I vinduet til venstre registreres bostedene. I feltene til høyre kan en registrere forskjellige navneformer, matrikkelinformasjon, merknader m.a.. Man finner også et mindre "historie"-felt som kan brukes til å skrive historien for et nivå, for eksempel en gard. Men dersom denne skal ha større omfang, kan man i det nederste feltet lenke inn dokument fra en tekstbehandler o.a.

Normalisering av navn er ellers en relativt omfattende prosess som krever kunnskaper om søking og navnetradisjoner. Deretter begynner man å lenke personhendingene opp mot hverandre og etablerer ferdige personer. Dette gjøres ved at man søker etter hendinger som gjelder den aktuelle personen ved avgrensede søk. Når man er sikker på å ha funnet de viktigste hendingene som gjelder samme person, lenkes dis-

se ved et par museklikk, og personen blir etablert. Relasjonene i kildene følger med, slik at familieforbindelsene faller på plass etter hvert som personene blir etablert. Prosessen er ganske omfattende, og man bør ha en struktur på arbeidet.

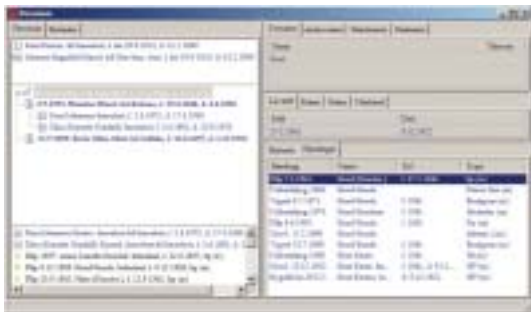

Søkevinduet i BSS. Her er det først søkt på alle personhendinger med det normaliserte gardsnavnet Innselset som stedsnavn og/eller slektsnavn. Deretter er det søkt på alle med fornavn Knut, og til slutt på alle født etter 1840. Vi ser hendingene til Knut Knutssen f. 27.1.1841 er lenket (står i kursiv). Vil en se originalregistreringen f.eks. i en dåpspost, dobbeltklikker man på hendingen.

Det er viktig at kildene er importert i størst mulig grad før lenkingen begynner. Er de ikke det, vil man måtte ta en

y for bygdebokforfattere

ny runde med lenkingen etterpå, noe som krever mer tid. Det er også mulig å registrere personer direkte inn i programmet, men dette er per i dag en tungvint prosess som ikke er beregnet på mer enn enkeltstående registreringer.

Personvinduet. Her ser vi hovedpersonen med familierelasjoner i vinduet til venstre (foreldrene øverst og hendinger knytt til søsken nederst). Til høyre er det felt for navneformer og andre data, historiefelt slik som for bostedene og så en oversikt over de hendingene som er lenka til per-

sonen. Siste operasjon er å etablere persongruppe under bostedet (Knutegarden) og deretter kople familien til denne ved "dra-og-slipp"-funksjonalitet.

Bygdebøker bygd på sekundærkilder?

Et prosjekt som bruker dette programmet, vil uten tvil spare masse tid og penger, men hvordan vil kvalitetssikringen av innholdet være da alt bygges på annenhånds materiale? Jeg tror det er viktig at prosjektene ikke har et strammere tids- og pengeperspektiv enn at det er mulig å kunne gå inn og sjekke originalkildene dersom det er noe som ikke virker riktig. Dette er som mange andre programmer et hjelpeverktøy. Det blir også mulig å se relasjoner man kanskje ikke hadde kunnet se dersom man jobbet manuelt. Programmet vil blant annet hjelpe til med å henvise til

andre bosteder for en person. På den måten kan man på en helt annen måte følge en person fra bosted til bosted så sant personen er identifisert.

BRUK AV PROGRAMMET I PROSJEKTER

Mange spør seg så hva dette programmet vil koste, og hvem som skal kunne bruke det. BSS er et program for den som har gode datakunnskaper, samtidig som de har kunnskaper om bygdebokarbeid. Programmet er tenkt å kunne inngå som en del av et bygdebokprosjekt, og det vil bli gjort individuelle avtaler om pris og bruk. Dette vil da variere fra prosjekt til prosjekt. Det vil være mulig å få laget en demo for forprosjekter, slik at man kan legge fram et konkret forslag til prosjekt. Dette blir gjort på timebasis.

Jeg vil få rette en takk til Arnfinn Kjelland for korrekturlesing og skjermdump til denne artikkelen.

Klipp fra en konfirmasjonsliste i årene rundt 1860 - Klepp prestegjeld

av Gunnar Borvik

Dette er vel ganske god bekreftelse på påstanden i Finn Holdens artikkel om "Slektsforskning på PC" i forrige nummer?

Ret god Christendomsundskab, meget god Flid og Opførsel (Blev ved Forberedelsens Begynnelse antaget paa Prøve, men gjorde med Flid og Opmerksomhet og sine gode Evner glædelig Fremgang)

Ringe Christendomsundskab, meget god Flid og Opførsel (meget smaae Evner)

Temmelig god Christendomsundskab, mindre god Flid, meget god Opførsel (Meget forsømt, forberedt i 2 Aar)

Ringe Christendomsundskab og Flid, meget god Opførsel.. (Blev med smaae Evner forberedet i 2 Aar)

Maadelig Christendomsundskab. Temmelig god Flid og god Opførsel (Særdeles forsømt med smaae evner, forberedt 2 Aar og viste sig meget gjenstridig under 1.Aars forberedelse.)

Temmelig god Christendomsundskab, god Flid og meget god Opførsel (Meget forsømt, forberedt i 3 Aar)

Temmelig god Christendomsundskab, mindre god Flid, meget god Opførsel (Meget forsømt, forberedt i 2 Aar)

Ret temmelig god Christendomsundskab, god Flid og meget god Opførsel (Forberedt i 2 Aar. Smaae Evner.)

Maadelig Christendomsundskab, temmelig god Flid og Opførsel. Forberedt i 3 Aar. Yderst ringe Kundskab og saare lidet Begreb, forberedt i mange Aar, god Flid og Opførsel

En hyggelig historie

Her kommer noen ord om min opplevelse med slektsforskning og medlemskapet i DIS-Norge. Jeg begynte med slektsforskning i år 2000, og er helt "fersk", og har kommet ganske langt med slektsforskningen i min familie, syntes jeg selv.

Maya Lillemoen, bor i Lier i Buskerud. Startet med slektsforskning i 2000, og har funnet seg en hyggelig hobby.
<http://home.online.no/~mayali/>

Det hele startet etter at min far døde i 1997, en person som jeg virkelig satte enorm stor pris på og som i dag er et stort savn.

Jeg er enebarn, min far var enebarn, min mor har seks søsken, og jeg har en sønn som også er enebarn. Så da er min familie utrolig liten.

Jeg ble så opptatt av min fars familie, hvor kom hans foreldre ifra? Jeg kjente godt hans mor, men hans far døde da jeg knapt var to år gammel. Han kom i fra Eda i Sverige, Värmland. Så jeg begynte å lete der, i Digitalarkivet. Dessverre fant jeg ingenting.

Min mor sa at vi kunne starte med hen-

nes familie, hun ville bekrefte for de andre søsknene at de ikke stammet fra tatere, men ifra Finland. Hun var blitt mobbet i sin barndom over at familien var tatere. I dag hadde jeg vært stolt over å være av taterslekt, men forskningen viste at min mor hadde rett, vi stammer fra Finland.

Så vi begynte med å forske i Sørkedalen, hvor min oldemor kom ifra (østre Hullet), hvor hun giftet seg med en ifra Fagernesbråten, Austmarka i Vinger.

For å lete surfer jeg ofte på internett, og i den forbindelse fant jeg finneforsker Finn Sollien fra Kongsvinger. Var vi en Porkka eller en Soikkainen? Diskusjonen er vel i havn, vi er Soikkainen. Nå var vi så nysgjerrige at vi ønsket å reise til Fagernesgården, og der ble vi virkelig godt mottatt. Der fikk vi opplysninger om en annen finneforsker, Liv Solbergseter som holdt til i nærheten, og vi fikk invitasjon til å besøke henne samme dag. En utrolig dame som forsker både på Finland og tatere. Vi hadde slektskap langt, langt uti. Hun lærte meg hvordan man går fram skritt for skritt, en helt utrolig dag.

Samtidig som min mor og jeg søkte slekten, ringte hun rundt til alle i sin

slekt. Tilfeldig ringte hun sin kusine på Gol som kunne fortelle at hennes bror Kaare Olsen, forsket på samme slekts-emne. Da var det jo bare å sende et brev med våre notater. Vi fikk raskt svar at dette kunne han hjelpe oss med, for han hadde forsket på dette slektsemnet i flere år. Skal si slektstreet vokste fort. Nå hadde vi funnet familien til min bestefar, altså min fars mor.

I denne tiden fant jeg frem til slektsforskere Erik Grøttum og Ingar Finstad som forsker på slekt i Sørkedalen. De hadde flere nye opplysninger som jeg kunne legge til.

Nå hadde jeg lyst til å fortsette å finne slekten til min far, han snakket aldri om familien sin, så nå var jeg virkelig blitt nysgjerrig.

I denne tiden surfet jeg hver dag på nettet og kom over en startside som heter Enterstartsidan, hvor jeg fant linken til DIS-Norge. Jeg meldte meg inn og begynte virkelig å engasjere meg å klatre i slektstrær. Men navnet Lindseth stammet fra Møre og Romsdal, ikke fra Nord-Norge som jeg mente de kom ifra. Jeg søkte videre i USA, for min mor fortalte at noen av søsknene til bestemor (min fars mor) emigrerte til USA. Etter flere dager på internett fant jeg

Slektsforskerdagen en kjempesuksess i Østfold

Dagfinn U Larsen

DIS-Østfold arrangerte for første gang i år Slektsforskerdag i Møllebyen i Moss. Møllebyen består av en rekke eldre industribygninger langs Mosseelven som er bygget om til et hypermoderne kultursenter.

en link til Norge, som kunne fortelle mer om min bestemors søster Karoline. Og ved å henvende meg dit, havnet jeg hos Randi Larsen som forsker på sin bestemor. Det utrolige er at vi er tremenninger. Vi holder god kontakt og sammen forsker vi på denne slekten. Vi har jo samme oldeforeldre. Tenk så liten familie vi var, nå er vi blitt et hakk større. I denne tiden har hun sendt meg kopi over bøker om historien om Lindseth, som opprinnelig kommer fra Møre og Romsdal. Jeg søkte i DIStreff og da fant jeg slektstrær som jeg klatret i og ble så nysgjerrig, igjen, at jeg tok mot til meg å sende en mail til familien. Der fikk jeg respons med en gang, Tor Helge Gravem sendte meg attpå til med anetre i flere generasjoner tilbake.

Jeg har også vært så heldig å fått kontakt med firma Genit Haakenstad v/Liv Marit Haakenstad som var så hjelpsom i sommer og møtte meg på Riksarkivet for å lære meg hvordan en går frem med leting i kirkebøker. Jeg er vel en person som har vunnet Lotto på min måte.

I den tiden som jeg har forsket, har jeg fått enorm respons gjennom DIStreff. Flere som har lagt ut slektstreet sitt, forsker på samme slekt som meg.

Jeg har vært innom DISchat flere ganger og der kan jeg også spørre om råd og vink. Jeg har fått en utrolig glede gjennom DIS, en forening som jeg rett og slett har blitt avhengig av.

Jeg oppfordrer andre til å være like "tøff" som meg og gå inn på DISchat, og spørre om de utroligste dumme spørsmål. Tør jeg, tør du.

Ønsker en riktig god Jul og et godt Nyttår til alle medlemmer, og til DIS-Norge.

Stedet viste seg meget velegnet til arrangementet, med en romslig foaje til slektstorg, i tilknytning til fem kinosaler, byens bibliotek og en koselig kafeteria. I tillegg til DIS-Østfold deltok Østfold Historielag, Moss Ættehistorielag, Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige, lokalhistoriker Ulf Hjarðar og Interbok Moss. Slektsforskerdagen var på forhånd annonsert i alle fylkets aviser, med pressemelding og intervju om slektsforskning på lokalradioen.

Oppslutningen fra publikum viste seg å bli over all forventning. Da Anne Marie Sandhaug skulle starte sitt foredrag om slektsforskning for nybegynnere i en av kinosalene, var det kommet så mange interesserte at salen ble for liten, og foredraget måtte flyttes til en større kinosal. Fullt hus hadde også Nils

Hetmann fra Fredrikstad og Omegn historielag til sitt foredrag om kildekunnskap. Dette viser at interessen for slektsforskning blant folk flest er stor, kanskje fordi PC og Internett nå er blitt allemannseie.

På slektstorget var det stor trafikk hele dagen. Mange ønsket generell informasjon om slektsforskning, mens andre ønsket hjelp til å finne egne slektninger. Spørsmålene var mange og svarene likeså. De eksterne deltakerne hadde også stort besøk og var meget godt fornøyde med arrangementet.

Slektsforskerdagen 2003 ble en kjempesuksess takket være god planlegging og vellykket gjennomføring. Fortjent honnør til DIS-Østfold.

Leif Jønsson og Anne Marie Sandhaug i en fullsatt forelesningssal.

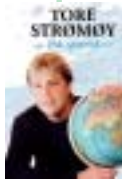
Foto: Mette Eriksen

Nestleder Ragnar B. Johansen i samtale med interesserte nybegynnere på slektstorget.

Foto: Kjell Lisland

Tilbud til medlemmer av DIS-Norge

NY!

BOKA "PÅ SPORET" AV TORE STRØMØY, SIGNERT AV FORFATTEREN

Strømøy skriver selv: Siden 1995 har jeg jobbet med historier om familie, røtter og tilhørighet. Noe alle mennesker burde være opptatt av, siden dette er selve "grunnmuren" i livet vårt. For å bevisstgjøre folk hvor viktig familie og røtter er, har jeg denne høsten gitt ut boka "På sporet". Boka er tredelt. Første del handler om Strømøy selv og hans forhold til røtter. I del to presenterer han seks historier fra TV serien "Tore på sporet". Historier som forteller det meste om viktigheten av å finne familien sin og å kjenne sine forfedres historie. Og som viser hvor spennende en slik "jakt" kan være. I siste del skriver han om hvordan man går frem for å lete etter tidligere og nålevende familie og venner både i Norge og utland. Spesialtilbud til DIS-medlemmer: signert eksemplar for kr 299, fritt tilsendt. Bestilling sendes pr e-post til Tore Strømøy tore.stromoy@nrk.no. Skriv navn, adresse, medlemsnummer og hvor mange bøker du ønsker. Ønsker du en spesiell hilsen i boka, må du skrive dette i mailen. Bøkene kommer i posten så snart han rekker å signere dem.

NY!

LIER BYGDEBOK PÅ CD-ROM

DIS-Norges medlemmer får rabatt ved kjøp av "Liers historie" på CD-ROM fra Kolfinn Sogn Scanning Service. Dette er bygdeboka for Lier kommune i Buskerud. Du kan lese boka på skjermen som en vanlig bok, men i tillegg har du klikkbare lenker og mulighet for fri-tekstøk. "Liers Historie" på CD-ROM koster 109,- ink mva pluss porto for

medlemmer av DIS-Norge. Ordinær pris 149,-. Bestill med e-post til bygdebok@online.no. Husk å oppgi navn, adresse og medlemsnummer.

NY, LAVERE PRIS!

BOK: "VÅRE RØTTER" AV STOA OG SANDBERG

Boken er "et must" for alle som driver slektsforskning i Norge! Se Slegt og Data 3/2001 for omtale. Boken selges av DIS-Norge for kr 190,- til medlemmer, veiledende pris er kr 298,-. **Du sparer kr 108!** Boken kan bestilles gjennom DIS-kontoret eller gjennom de fleste lokal-lagene.

NY!

KART, GPS OG SLEKTSTAVLER

Genit tilbyr 10% rabatt på sine produkter til medlemmer av DIS-Norge, unnatt på bøker og produksjon av slektsbøker. Rabatten omfatter da kart, historiske kart, GPS, slektstavler fra medlemmenes eget materiale (laget fra GEDCOM) etc. Se www.genit.no. Bestill på nettstedet, med e-post til kjop@genit.no, eller ring 62 52 39 52. Husk å oppgi navn, adresse og medlemsnummer.

GJØR OPPSLAG I SVENSK KIRKEBØKER PÅ INTERNETT (GENLINE AB)

Firmaet Genline AB skanner svenske kirkebøker og gjør dem tilgjengelig på Internett for abonnenter. Pris for ett år (365 dager) for medlemmer av DIS-Norge er SEK 1.995,- (normal pris SEK 2.690,-). **Du sparer SEK 695!** Dette forutsetter bestilling på www.genline.se (trykk Medlemssidan, Bli Medlem) og betaling med kredittkort (Visa, Mastercard eller American Express). Oppgi at du er medlem i DIS-Norge og

ditt medlemsnummer. Det er også mulig å kjøpe abonnement for kortere eller lengre tid enn ett år, men for disse abonnementene gis ikke medlemsrabatt. Kontroller at de områder i Sverige du er interessert i er lagt ut. Stadig **nye områder** på plass, se www.genline.se.

SØK I SVENSK FOLKETELLINGER PÅ INTERNETT (ARKION)

DIS-Norges medlemmer og lokallag innrømmes 25% rabatt på årsabonnement hos det svenske Riksarkivets enhet Svar/Arkion. Portalen Ett historie-nät Sverige gir mulighet for søking i en rekke kilder. Pris med rabatt er SEK 600,- for enkeltmedlemmer, **du sparer SEK 200!** Se portalen www.arkion.se for nærmere informasjon og abonnement. Husk å oppgi medlemskap i DIS-Norge når du bestiller.

PIQUET-SKJORTER MED DIS-LOGO

Vi har fått laget piquet-skjorter i god kvalitet med DIS-Norges logo på brystet. Skjortene er hvite, finnes i vanlige størrelser og koster 150,-. Spør ditt lokallag om mulighet for bestilling og prøving på medlemsmøter.

MUSEMATTE

DIS-kontoret selger musematter med DIS-Norges logo og web-adresse. Pris er kr 50,- stk + porto.

DISBYT OG ETTERLYSNINGER I SVERIGE

Du kjenner allerede DIS-treff, foreningens tjeneste for å finne andre medlemmer som forsker på samme slekt som deg selv, samt for å få en kontroll av kvaliteten på dine data. Som medlem av DIS-Norge har du også mulighet til å

søke i tilsvarende tjeneste hos Föreningen DIS i Sverige. Der heter den DISBYT og du finner den på www.dis.se/sokindex.htm. Bruk det dn- eller mn-baserte brukernavn som du har mottatt som medlem av DIS-Norge, h.h.v. som bidragsyter til DIStreff. **Nytt: DIS-Norges medlemmer kan nå også rykke inn etterlysninger i DISkulogen, medlemsbladet til Föreningen DIS i Sverige.**

BOK: "HERRED, PRESTEGJELD OG SOGN I NORGE, MED FORANDRINGENE GJENNOM TIDENE"

4. utg., utarbeidet av Norunn Klettum og utgitt av DIS-Norge, beskriver blant annet sogn- og prestegjeldsgrenser i Norge. Boken koster 225,- for medlemmer og 275,- for ikke-medlemmer pluss porto. **Du sparer kr 50!** Bestilles fra DIS-kontoret eller ditt lokallag.

BOK: "SLEKTSGRANSKING MED DATAVEILEDNING. SLEKTS-PROGRAM, SLEKTSSTEVNE, SLEKTSBOK"

av Liv Marit Haakenstad utkom på Orion forlag i november 2001. Vanlig utsalgspris er kr 269,-. Som medlem av DIS-Norge får du ved kjøp av boka gjennom foreningen en refusjon på kr 50,- av innbetalt medlemskontingent - du får dermed boka for kr 219. **Du sparer 50 kr!** Boka kan bestilles gjennom de fleste av lokallagene.

HEFTE: "HVORDAN LAGE SLEKTSBOK"

av Odd Sørensen tar utgangspunkt i Brother's Keeper, men også brukere av andre program vil kunne ha nytte av heftet. Pris til DIS-medlemmer kr 45,- (10% rabatt) + porto kr 9,-. Send din bestilling til: Forlaget Halleys AS, Kirkegata 8, 3770 Kragerø. E-post: forlaget.halleys@lokalhist.no. Telefon: 35 98 38 87. Ditt medlemsnummer i DIS-Norge må oppgis ved bestilling. Noen lokallag selger også dette heftet.

Nye tilbud på vei, følg med på www.disnorge.no/medtilbud.htm

DIGITALTRYKK AV SLEKTSBØKER

Fra Kraft Digitalprint (telefon 23 24 26 26) har DIS-Norge fått tilbud på digitaltrykk av slektsbøker for sine medlemmer. Priseksemplene i tabellen er inklusiv moms, men ikke frakt. Det er mulighet for moms-fritak på trykking av slektsbøker ved å søke fylkesskattesjefen!

	10 eks	30 eks	50 eks	100 eks
50 sider	590	950	1.400	2.200
100 sider	850	1.450	2.200	3.800
150 sider	1.050	1.950	2.700	4.900
200 sider	1.230	2.500	3.200	5.900

DATAPROGRAM: NORMAN VIRUS CONTROL - PERSONAL FIREWALL - INTERNET CONTROL

Norsk antivirusprogram og brannmur. Medlemmer av DIS-Norge oppnår disse prisene (på enbrukerversjoner), som inkluderer support fra Norman via telefon/email og mva:

Norman Virus Control kr. 590,- (veil. 979,-) pr. År. **Du sparer kr. 389!**

Norman Personal Firewall kr 349,- (veil. 489,-). **Du sparer kr. 140!**

Vedlikhold, årlig: kr. 480,- (inkluderer eventuelle oppgraderinger av program-mer.)

Norman Internet Control (begge de to ovenstående) inkl. 3 års vedlikehold kr. 899,- (veil. 1.890,-) **Du sparer kr. 991!**

I tillegg kommer et ekspedisjonsgebyr på kr 75,- pr bestilling. For bestilling, kontakt Norman ASA, John Ohlson. Tel: 67 10 97 32, faks: 67 58 99 40, e-post: joh@norman.no. Husk å oppgi DIS-Norge og ditt medlemsnummer ved bestilling!

INTERNETT: ADSL TILKOPLING FRA NEXTGENTEL

Medlemmer av DIS-Norge tilbys rabatt på NextGenTels ADSL abonnement "Delta" (2048/640). Du kan med ditt medlemskap spare 1.200-1.800,-/år! Se NextGenTels egen DIS-side på www.nextgentel.no/avtaler/dis/ for mer informasjon. Bestilling forutsetter betalt medlemskap, samt at du må oppgi koden 4663 ved bestilling. Tilbudet gjelder også eksisterende NextGenTel abonnenter.

INTERNETT: ISDN ELLER MO-DEM TILKOPLING FRA TELENOR

Medlemmer oppnår rabatter på alle Telenors abonnementer, Basis, Pluss og Total. Se nærmere beskrivelse og bestillingsskjema på vår hjemmeside. Med et Pluss-abonnement **sparer du kr. 618 pr år!**

SLEKTSTAVLER OG -SKJEMAER

Lokalhistorisk forlag tilbyr denne pakken til medlemmer av DIS-Norge: en halvsirkel (8 generasjoner, 255 personer) i 42x59 cm, en helsirkel (10 generasjoner, 1023 personer) i 70x80 cm, en blokk med 30 slektstavler for ringperm (15 pers, 4 gen pr ark) og en blokk med 50 personskjemaer for ringperm (2-sidige). Normal pris for pakken er 220,- pluss frakt, medlemmer av DIS-Norge får denne pakken til 130,-. Porto ved forsendelse er 55,-. **Du sparer kr. 90!** Kontakt DIS-Norge for bestilling.

TILBUD FRA WWW.DISNORGE.NO

Fra vår hjemmeside kan du laste ned alle Slekt og Data siden starten i 1990 (PDF format), du kan hente ned amtsskart og anetavler for utfylling, du kan lete i oversikt over privatarkiv og sist, og sist men ikke minst kan du søke i DIStreff. Se www.disnorge.no!

Prisene er inkl mva og ekskl frakt der ikke annet er angitt. For bestilling av de produkter som kan bestilles hos DIS-kontoret, bruk e-post kontor@disnorge.no eller telefon 2236 1122. Dersom du har andre meldinger i forbindelse med medlemstilbudene, kontakt medlemstilbud@disnorge.no. For oppdatert informasjon om tilbudene se www.disnorge.no/medtilbud.htm

VINNERE PÅ SLEKTSFORSKERDAGEN

På Slektsforskerdagen 2003 ble det loddet ut premie til tre av de som meldte seg inn i forbindelse med arrangementet. Vinnerne ble Oddmund Kylesø fra Oslo som vant boken "Våre røtter", og Aini Gude Småge fra Sandsli og Brita Heggelund fra Stavanger som begge vant boken "Herred, prestegjeld og sogn i Norge, med forandringene gjennom tidene".

Vi gratulerer og ønsker alle tre velkommen som medlemmer i DIS-Norge!

NYE BØKER

Mord på et slektsstevne

Av Finn Holden

"Det må ikke nødvendigvis ende med mord på norske slektsstevner, beroliger forfatteren." Det er godt å høre! Det må berolige folk som planlegger et slektsstevne.

Forfatteren Pål Gerhard Olsen har skrevet en roman fra et slektsstevne.

I et intervju i Aftenposten Aften forteller Pål Gerhard Olsen noe om utgangspunktet for romanen "Pinse". "Det kan minne om det lukkede roms mysterium fra krimlitteraturen. En gruppe mennesker er tvunget til å være sammen på et sted i et gitt tidsrom", forteller han.

"Å sette hverandre stevne, betyr å våge å la fortiden bli levende. Hvor mye sprengstoff som kan ligge i det, viser jo Ibsens skuespill til fulle.(...) Og er det rart at følelsene kan bli ymse, når godt voksne mennesker med egne liv og karrierer plutselig skal avkles hele sin kjente identitet og rykke tilbake til å være "dattera til onkel Ole? Det hjelper ikke å være verken redaktør eller direktør. På slektsstevnet er du interessant kun som den du er i slekten."

Handlingen drives fram ved at 14 av deltakerne, alle født i Almedal-slekten, forteller sin versjon og om sine opplevelser. Ulikheter i kjønn, alder, oppvekst og yrke avspeiles i personenes tanker og språk. Slektsstevnet er satt til pinsehelgen. Fire personer forteller om forventningene og det første møte fredag før pinse, og fire personer roer handlingen ned tirsdag etter pinse. I mellomtiden rulles slektens bakgrunn opp, flere av deltakerne har møter som forandrer deres liv, og det skjer et mord. Handlingens struktur er spennende bygd opp med de ulike stemmene som faller inn med nye opplysninger og nye synsvinkler på det som skjer. Slekten Almedal er ikke en helt vanlig slekt, og noen av handlingene og et par av personene virker ikke helt troverdige. Men

spennende synes jeg denne flerstemte romanen er. En helt nødvendig slekts-tavle står bakerst i boka.

Som tidligere planlegger av et slektsstevne kan jeg understreke Pål Gerhard Olsens råd i Aftenposten Aften: "Hvis det er mulig å fastslå en generell ting om et slektsstevne, er det at det krever høy presisjon på logistikken og betydelige mengder planlegging. Å sørge for mat, drikke og festlokale er sjelden nok til å sikre suksessen. For ikke å si unngå katastrofen! Et skikkelig opplegg som både kan sette slekten i perspektiv og samle troppene er uhyre viktig, fastslår Olsen."

Så bare sett i gang med å arrangere slektsstevne. Risikoen for at et mord finner sted, er like mikroskopisk som når familien eller venneflokket samles på hytta i påsken.

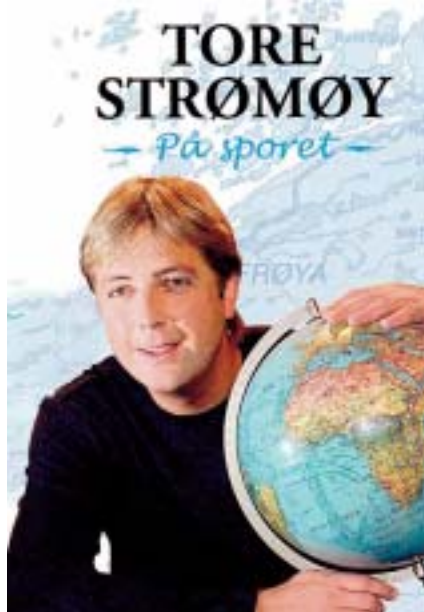
Litteratur om slektsstevner:

Aftenposten Aften, søndag 21. september 2003. Alle sitater er derifra.

Haakenstad, Liv Marit: Slektsgransking med dataveiledning, Oslo 2001.

Holden, Finn: Om å arrangere slektsstevne, Slegt og Data nr. 2001/1.

Olsen, Pål Gerhard: Pinse, roman, Gyldendal 2003.

"På sporet" av Tore Strømøy

av Finn Holden

Tore Strømøy har skrevet en bok om gleden og erfaringen ved arbeidet med TV-suksessen "Tore på sporet". La det være sagt med en gang: Dette er en varm bok, en bok som har gledet meg.

"Jeg vil så gjerne at jentene mine skal bli kjent med denne øya. Mitt fødested. For mye av røttene deres ligger også her ute. Jeg vil at de skal kjenne både navn, historie og mennesker. Alt det jeg har lært etter å ha vokst opp her ute, vil jeg videreføre til dem. Dette er den arven jeg vil at de skal ha med seg videre i livet. De skal vite hvor slekta deres kommer fra, hvor de levde sine liv. Og forstå at også de er en del av denne store helheten. Kanskje de en dag blir like stolte av å høre til her og av øya som jeg er?"

I forordet, som sitatet over er hentet fra, er han personlig. Han forteller om hvor viktig han føler at kunnskap om ens røtter er viktig. "Det handler om en lengsel etter å vite. I et samfunn hvor vi opplever at mye er overfladisk og hvor utviklingen går så fort, er det kanskje viktigere enn noen gang å vite at man hører til et sted og å vite hvem man er. Det handler om røtter og identitet. Vi trenger en trygg havn. Et sted vi hører hjemme. Denne boka forteller litt om det."

I den første delen av boka forteller Tore Strømøy om slekten sin på Frøya, øya utenfor Trondheimsfjorden. Her har han vokst opp, gått i et stort årskull på hele sju elever i en todelt skole og etterpå på videregående skole i Trondheim. Barna hans får en levende skildring av farens røtter, et mønster for alle slektsforskere.

Neste del beskriver noen få av sendingene fra serien "Tore på sporet": jakten på Schjetnans ø, kvinnen som først i moden alder fikk vite at hun var adop-

NYE BØKER

tivbarn og at alle papirer var brent, kvinnen som fikk besøke morens grav i Bolivia, Raul som fikk reise tilbake til moren og familien i Chile etter Pinochets fall, de fattiges mamma i Manila på Filippinene og den aldrende mannen som fikk komme nord til Ishavet der faren hans hadde omkommet 77 år tidligere. Også dette er levende skildret. Vi skjønner at det har vært en varmende opplevelse for de impliserte, men at det har det også vært for Tore Strømøy selv. Som han skriver i forordet: "Gang på gang fikk han bekreftet hvor viktig det er for folk å vite hvor man hører til, hvor man kommer fra og hvem som ga en dette livet."

I siste del gir Tore råd til folk om hvordan de skal gå fram for å finne sine slektninger og sier at "Det viktigste for å lykkes med en oppsporing er evnen til å bruke fantasien. Å tenke utradisjonelt og aldri gi seg, selv hvor "mørkt" det kan se ut. (...) Jeg sammenligner denne prosessen med en strand hvor det ligger flere tusen steiner. Under steinene er mulige steder å lete. Er du uheldig, må du løfte samtlige steiner før du finner den som svaret ligger under." Her er det ikke så mye å hente for en slektsforsker som leter etter aner eller avdøde slektninger, men for den som leter etter bortkomne eller fjerne nålevende slektninger, kan det være en hjelp.

Jeg har hatt glede av boka, særlig av forordet og den første delen.

I hine hårde dage

Gamle norske kriminalhistorier

Av Nils Johan Stoa

Ved Finn Holden

Statsarkivar Nils Johan Stoa har samlet en rekke norske kriminalhistorier, de fleste fra 1600-tallet. Det var et århundre der vold og drap var vanlig, slik professor Jørn Sandnes har påvist i boka "Kniven, ølet og æren" (Slekt og Data nr. 2/2003, s. 22). Men kriminaliteten varierte over landet. Stoa snakker om et drapsbelte i fjellbygdene og i byen Bergen. I 1730 husket en gammel skolelærer i Hallingdal "30 Manddrab at være skeet i dette Aals Præstegjeld". Lokalhistorikeren Lars Reinton mener at tallet er korrekt. En dommer anså det som en formildende omstendighet at en morder var hallingdøl, siden hallingdøler hadde for vane å bruke kniv.

"I hine hårde dage" forteller om et annet samfunn, et råere og mer brutalt samfunn fra samfunnets side. Straffene var hardere med gapestokk, pisking, tortur og dødsstraff. Offentlig skriftemål ble også brukt, slik vi har lest i kirkebøkene, særlig om kvinner som måtte tilstå leiermål i menighetens påhør. Dødsdømte tyver ble hengt, mordere ble halshogd med sverd eller øks, mens hekser, trollmenn og de som begikk blodskam eller hadde seksuell omgang med dyr, ble brent på bålet. Stoa skriver at i tidsrommet 1610-1660 ble minst 223 personer dødsdømt i Rogaland, men bare halvparten ble henrettet, blant annet fordi mange dømte klarte å rømme. Siste henrettelse i fredstid skjedde i 1876.

Rettsakene er samlet i kapitler som innledes med en omtale av spesielle sider ved kriminaliteten: straffemetoder, voldssamfunnet, heksene, lidenskap, spedbarnsdrap og det norske æresdrapet.

Kriminaliteten var annerledes på 1600-tallet enn i dag. Stoa forteller om spedbarndrap og hekseprosesser. Dette er

Et "instrument" som dette var det skarpretter Samson Isberg bragte med seg til Kabelvåg på 1860-tallet. (Cappelens bildearkiv).

tragiske skildringer av ugifte mødre som ble dømt for å ha voldt sitt nyfødte barns død eller kloke koner og kvinner som kom på kant med lokalsamfunnet. Ellers viser mange av historiene det samme som i dag, at morder og offer kjenner hverandre, drapene foregår innen familien eller mellom naboer.

Statsarkivaren og historikeren Stoa har mange sitater fra rettsakene uten side- og kildehenvisning, men bak i boka står nevnt alle kildene som er blitt brukt for hver enkelt sak. Dette gjør at det er lett å etterprøve rettsakene, samtidig som de kan inspirere andre til å finne rettsaker fra sine egne "slektskommuner". Jeg har funnet en slik link.

Nettopp fordi boka gir et glimt inn i et annet samfunn, er den vel verdt å lese. Våre aner har levd i dette voldssamfunnet og classesamfunnet hvor det var vanskeligere enn i dag for de personene som skilte seg ut på en eller annen måte.

ETTERLYSNINGER

ETTERLYSNING 71/2003

JØRGENSEN, RØDØY / TRONDHEIM? / SØNDRE UNDAL?, 1824 - 1865

Jeg søker opplysninger om min oldefar JØRGENSEN JØRGENSEN f.ca.1825. Han kom til Rødøy kommune i Nordland og ble gift med Johanna Nielsdatter fra Rødøy 16.sept.1855. Ved vielsen oppga han å være fra Trondheim. I feltet for farsnavn står "Jørgen Sundal", dette siste er litt utydelig, så en annen mulighet er at det står "Jørgensen S Undal (Søndre Undal)".

Knut-Ole Einvik
Greisdalslia 7, 8028 Bodø
tlf : 75514400 / 95855366
epost : tilknut@online.no
medlNr : 16681

ETTERLYSNING 72/2003

ERIKSDATTER, FRÆNA/HUSTAD, 1893-

Jeg søker etter Gjertine Eriksdatter (f. 30.aug 1856, Groven i Fræna) som gifta seg med Ole Pedersen, (f. 1816, Lesja) i 1884. De var bosatt på Hostad, Bod prestegjeld. De hadde barna Anna Margreta Oldine, Karoline Charlotte Julie og Alfred Julius. Samt at Gjertine hadde noen barn før ekteskapet. Ole døde i 1893 og etter dette har jeg ingen opplysninger om Gjertine. Finner henne ikke i folketellingen 1900. Kan hun ha emigrert? Endret navn? Døde hun før 1900? (Har opplysninger om at hun KANSKJE levde rundt 1925-1930)

Hege Sæterbø
Buhagen 62, 6650 Surnadal
epost : hsaeterb@online.no
medlNr : 16961

ETTERLYSNING 73/2003

DAHL, HALDORSDATTER, STRINDENS PRESTEGJELD / TILLER I SOGN, FØR 1792 OGSÅ 1972-1900

Jeg søker opplysninger om mine tippoldeforeldre: Ole Dahl f. 1792 i Strindens pr. gj. og hans kone Ane Haldorsdatter f. 1794 i Tiller Sogn? Ole var kirkebygger. Kom til Flakstad i Lofoten og reparerte/bygde kirke rundt 1820. Han kom senere til Lenvik i Troms for å bygge kirke der. Da var Ole og Ane gifte og bosatte seg på Skognes, Senja. (Var med i folketellingen der i 1865).

Tore Eriksen
Haugen, 8475 Straumsgjøl
tlf : 76139268
epost : tore.eriksen@senswave.com
medlNr : 10978

ETTERLYSNING 74/2003

FORODDEN, FORBYGDA / SINGSÅS, 1868 1900

Kan noen hjelpe meg å finne Odin Bernard Berg, f.1868, Berg Prestegård, Strinda i 1868. I folketellingen for 1875 finnes han på

Tømmerholt, Strinda, og i 1900 bor han i Erling Skakkes gt.Trondheim. Odin har også en eldre bror Lars f. 1863-64, som også finnes på gården Tømmerholt i 1875, men som senere er umulig å oppspore. Bare mor til brødrene Beret Larsdatter er tilbake som føderådskone på Tømmerholt i 1900. Disse to brødrene er den eneste grenen jeg ikke vet noe om, og som kan føres tilbake til Forodden i Singsås

Per Moen
Hessdalen, 7380 Ålen
tlf : 724 16 143
epost : permoen3@frisurf.no
medlNr : 16387

ETTERLYSNING 75/2003

AAMODT, EIDSVOLL/OSLO, 1900-1950

Jeg søker etterkommere av Maren Jonette Johansdatter f. 22/10-1858 Aasenga i Eidsvoll, død 7/2-1890 Dokken i Eidsvoll og Oskar Emil Eriksen f. 24/1-1848 i Oslo, død etter 1900 i Eidsvoll. De hadde 4 døtre: Marie Emilie f. 11/6-1879, Emma Josefine f. 6/5-1881, Thora Sørine f. 5/11-1883 og Marta Jonette f. 5/4-1887, alle på Aamodt i Eidsvoll.

I folketellinga 1900 finner jeg at Marie bor i Kristiania i Thomas Heftyes Gade 50 som butikkklærling hos fiskerhandler Even Christoffersen, sammen med sin søster Thora. Begge er da skrevet med etternavn Aamaat. Jeg finner også i Ft 1900 at Emma bor i Aker på Birkely Slemdal som barnepige hos privat læge og tandlæge Johan Brun. Hun er da skrevet med etternavn Åmodt. Til sist finner jeg i Ft 1900 at Marta bor sammen med sin far på Dokken vestre i Eidsvoll. Kan noen hjelpe meg med å finne etterkommere av disse?

Guttorm Flygel
Hergott E-6, 224, 8517 Narvik
tlf : 76955532
epost : gutt.flygel@c2i.net
medlNr : 7475

ETTERLYSNING 76/2003

LORENTSEN, VÅGAN, 1900-2000

Jeg søker etterkommere av Jørgine Christine Sophie Linchausen f. 12/6-1864 Ulvåg i Vågan, død 22/10-1923 i Svolvær og Laurits Jentoft Berg Lorentsen f. 8/3-1862 Følstad i Vågan, død 10/7-1921 i Hadsel.

De hadde disse barna: Ludvig Martin f. 16/8-1893, Haakon Bernhard f. 1/3-1899, Sigurd Alf f. 10/2-1901, Johan f. 5/7-1906 + 5 barn som døde unge. Alle født i Vågan. Kan noen hjelpe meg med etterkommere av disse?

Guttorm Flygel
Hergott E-6, 224, 8517 Narvik
tlf : 76955532
epost : gutt.flygel@c2i.net
medlNr : 7475

ETTERLYSNING 77/2003

PEDERSDATTER / JØRGENSEN, SOKNEDAL SØR TRØNDELAG, 1898 -

Jeg etterlyser slekt etter Ingeborg Pedersdatter f.ca.1898 og Bernt Jørgensen Soknedal. Har navn på følgende barn: Alf, Bjarne, Odd, Ingvar og Astrid. Kjenner noen disse?

Karin Linnerud
Asperudvn. 99, 1409 Skotbu
tlf : 64 863214
epost : kalinn@frisurf.no
medlNr : 5061

ETTERLYSNING 78/2003

KARLSEN / JOHANNESDATTER, ASKIM / ØSTFOLD, 1866-

Karl Hjortmann i Askim, Østfold, ble oppført som far til Einar Karlsen på fødselsattest dateret 04.06.1893. (Moren til Einar er Anette Johannesdatter). Det blir oppgitt at Karl er født i 1866. Karl tok senere pengene til bryllupet og stakk av enten til Sverige eller USA sies det.

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om Karl?

Morten Larsen
Skogholtet 6, 1715 Yven
tlf: 9525 3140
epost: mort1@start.no
medlNr: 15709

ETTERLYSNING 79/2003

HANSON / HANSEN, KRISTANIA / AKERSHUS, CA. 1890-

Min morfar het Georg Hansen (Hanson). Jeg har fått navn på hans fire søstre som jeg gjerne vil se om jeg finner. Helga var ikke gift eller hadde barn. Hulda Marie var samboer, ingen barn. Thyra er da mer interessant. Hun var gift med Erik Nordby og hadde ei datter, Tove. Hvor finnes hun? Jeg vet hun bodde på Strømmen. Er det flere etterkommere der tro?

Den siste søsteren het Ragnhild, hun var gift med en baker på Lillestrøm. De hadde 3 eller 4 barn og flyttet til Porsgrunn. Vet ikke når. Min oldefar Johan Hanson var av svenske aner, derfor navnet Hanson. Senere byttet de navn til Hansen om det sier noe. Min morfar byttet til navnet Lier. Jeg vet ikke om hans søstre gjorde det samme. Kjempeglad for alle opplysninger jeg kan få!

Lisbet Andresen Lorgen
Latinskolegata 1, 6004 Ålesund
epost : lalorgen@start.no
medlNr : 13461

ETTERLYSNING 80/2003
HEIKILA, VARDØ KIBERG, CA 1880-1900

Jeg etterlyser informasjon rundt min oldefar Salomon Heikila, født 1866 i Finland.

Frans Almendingen
Greisdalslia 37, 8028 Bodø
tlf : 91338726
epost : frans_almendingen@hotmail.com
medlNr : 17069

ETTERLYSNING 81/2003
EKLE / LUND, STRINDEN / HORIG / TRONDHEIM, 1850-1930

Jeg søker opplysninger om Ingeborg Marie Ekle, f. 1829 i Strinden, Sør-Trøndelag og hennes aner og etterkommere.

FT 1865 viser at Ingeborg Marie var enke og bodde på Mellem Ihlen i Trondhjem med sine tre døtre, Anna Regine f. 1850, Jørgine Antonette f. 1853 og Hendrike Marie f. 1856. Anna Regine giftet seg med Ole Lund (ansatt ved NSB?) f. 1855 i Horig. De fikk barna Nils O. f. 1880, Olaf August f. 1882 og Kaja Bendikte f. 1886 og var ved FT 1900 bosatt på Ørjaveiten 6, Trondhjem.

Jørgine Antonette fikk som ugift i 1877 en datter, Marie Henriette, med dansk statsborger Fredrik Kristensen. Jørgine døde i 1894, og Marie hadde da navnet Leistad (adoptert eller fosterbarn av Peter Leistad). Hun ble senere gift med Herman Johannes Eger fra Leipzig, Tyskland, men var ved sin død i 1936 bosatt i Oslo.

Er det noen som sitter med opplysninger om disse familiene, er jeg takknemlig for svar.

Christl Nagel Eger
Biev. 36, 3172 Vear
tlf : 33 31 71 45
epost : kjeeg@online.no
medlNr : 4992

ETTERLYSNING 82/2003
WEIGLAND / HASS, TJELDSUND / HAMARØY, 1737 -

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om Nils Nilsen Weigland (Wejgland) og Anna (Ane) Maria Hass (Hase), Tjeldsund, hvor de kom fra og hvor navnene Weigland og Hass har sitt opphav fra.

I Gård og slektshistorie for Tjeldsund er Nils omtalt som bergensborger og har sannsynligvis bodd i Steinsvik Tjeldsund. De er også nevnt på Simon Ellefsen web side uten videre opplysninger. Anna var født ca 1737 og døde på Tannøy Hamarøy ca 1800. Deres første barn var Bergitte Christiana Nilsdatter Weigland.

Magnor Thoresen
Bjørgeidalen 127, 5141 Fyllingsdalen
tlf.: 907 77 606
epost: magno-t@online.no
medlNr.: 14329

ETTERLYSNING 83/2003
THORESEN / LARSEN, TRONDENES / TRONDHEIM, 1818 -

Kan noen hjelpe meg med opplysninger, fødselsdato, foreldre etc. til Marte Fredrikke Larsdatter, trolig bosatt på Røkenes Trondenes.

Hun fødte 19. aug. 1843 uekte barn Thore Matthias Thoresen, barnefar Thore Larsen, Møkeland Trondenes. Thore Larsen var født i Trondheim Bynesset i 1818

Magnor Thoresen
Bjørgeidalen 127, 5141 Fyllingsdalen
tlf.: 907 77 606
epost: magno-t@online.no
medlNr.: 14329

ETTERLYSNING 84/2003
ANDREASSEN / CORNELIUSDATTER, TJELDSUND / SANDTORGHOLMEN, 1805 -

Kan noen hjelpe meg med opplysninger om forfedrene til Hans Andreassen født på Nesna ca 1805. Han var gift med Pernille Corneliusdatter og bodde i Steinsvik i Tjeldsund og på Sandtorgholmen. I Family Search finner jeg at hans far heter Andreas Gudbjørnsen et navn som jeg ikke er i stand til å finne igjen i andre kilder.

Magnor Thoresen
Bjørgeidalen 127, 5141 Fyllingsdalen
tlf.: 907 77 606
epost: magno-t@online.no
medlNr.: 14329

ETTERLYSNING 85/2003
HALVORSEN / KITTELSDATTER, SKALLERUD, SAUHERAD / HOLTEN, 1809 -

Jeg søker opplysning om foreldrene til Halvor Halvorsen og Mari Kittelsdatter gift 19 Okt. 1809 Skallerud Sauherad. I 1811 var de husmannsfolk under gården Holten.

Barn : Anne Halvorsdtr, født 17 des. 1809, Knud Halvorsen, født 10 nov. 1811, Mari Halvorsdtr, født 14 aug. 1814, Torbjør Halvorsdtr, født 22 mai 1819.

Kari Omberg
Hattesvingen 14, 1664 Rolvsøy
Epost: kaomberg@online.no
MedlNr : 14293

ETTERLYSNING 86/2003
THORBJØRNSSON, SKIEN, 1880-1930

Jeg etterlyser opplysninger om min oldefar Edvard Thorbjørnsson, født 1869 + i Sverige. Opplysninger peker mot Trollhattån. Han flyttet til Norge og bosatte seg i Skien. Gift med (Kristin?) Lovisa Svensdotter f 8. desember 1866 i Skeppenäs i Sverige. Edvard hadde også en bror ved navn Oscar Thorbjørnsson, senere emigrert til Amerika. Opplysninger om Edvard ligger ikke inne på folketellingene fra Skien.

Eva Arntzen
Torsrudveien 11, 3430 Spikkestad
tlf : 31286040
epost : evaarntz@online.no
medlNr : 17030

ETTERLYSNING 87/2003
TORBJØRNSEN, RINGSTVEDT I HINDERAA, TYSVÆR, 1766 -

Aslak Torbjørnsen, f. 1766 gift med Kari Torbjørnsdtr. f. 1763. De bodde på Ringstvedt i Hinderaa, Tysvær ved folketellingen 1801. De hadde 2 barn: Gunhild f. 1802 og Aslak f. 1805 er døpt i Nedstrand. (4 andre barn er ikke døpt her.)

Er takknemlig for informasjon om dette ekteparet, og om sønnen deres Torbjørn Aslaksen f. 1794 på Vik, Nedstrand.

Eva Stensholt
Nesbu terr 42, 4052 Røyneberg
eva.stensholt@online.no
Medlem: 17045

ETTERLYSNING 88/2003
LARSSON/VERALAND, NUMEDAL, CA 1823

Lars Larson "Numedal". Han fikk i 1823 barnet Iver Larsson sammen med Jøren Gunnarsdtr. Veraland (Sandnes, Høyland, Rogaland). Lars og Jøren var ikke gift.

Iver ble født 06.11.1823 og Lars Larsson Numedal ble oppgitt som far til Iver. Iver som senere tok etternavnet Skjelbred (Skjelbred), er min tippoldefar, og hans far Lars er den eneste jeg ikke har informasjon om i det generasjonsleddet, skulle derfor vært veldig interessant om noen fra Buskerud kunne bidra med informasjon om Lars Larsson "Numedal" som må ha vært i Rogaland omkring 1823 og om hans foreldre.

Kristian Bø
Agatveien 23, 4321 Sandnes
tlf : 91648172
epost : sleboe@online.no
medlNr : 12197

ETTERLYSNINGER

ETTERLYSNING 89/2003
**WESTBY, DRØBAK / SANDVIGEN
BÆRUM, CA 1840**

Ønsker opplysninger om Johan/Johannes Westby f.1840 i Sandvigen Bærum. Han var kjøpmann i Storgata i Drøbak ca1875-ca1900. Hans hustru het Maren.

Kristin BerthelsenJensen
Njordstubbyen 148, 1275 Oslo
tlf : 22618077
epost : krjense2@online.no
medlNr : 16852

ETTERLYSNING 90/2003
**OLE MIKALSDATTER / KARLSEN,
DOMBEN / BERGEN / FLORØ, 1845-
1926**

Søker søstrene til Lydia Olava Olemikalsdatter født 27/4-1845 på Domben - Kinn. Hun døde i Bergen 2/3-1926. Hun giftet seg med Ole Karlsen, født 14/3-1839.

Terje Blindheim
Bjørgeveien 26
5151 Straumsgrend
tlf: 55 12 60 56
epost: terblind@online.no
medlNr: 14205

ETTERLYSNING 91/2003
**HALVORSEN / KITILSDATTER,
SAUDE, TELEMARK, CA 1770-1820**

Jeg søker opplysning om foreldrene til Halvor Halvorsen og Mari Kittelsdatter gift 19. oktober 1809 Skallerud Sauherad. I 1811 var de husmannsfolk under gården Holten.

Barn: Anne Halvorsdatter født 17.des. 1809 i Saude, Telemark Knud Halvorsen født 10.nov. 1811 i Saude, Telemark; Mari Halvorsdatter født 14. aug. 1814 i Saude, Telemark; Torbjør Halvorsdatter født 22.mai 1819 i Saude, Telemark.

Kari Omberg
Hattesvingen 14, 1664 Rolvsøy
epost : kaomberg@online.no
medlNr : 14293

ETTERLYSNING 92/2003
**PETERSEN, KRISTIANIA / OSLO, 1900
TIL IDAG.**

Peter Martin Petersen f. 3 okt 1875 i S Fron. Gift med Ingeborg Pauline f. 7 nov 1877 i Vermland.

Barn Alfild Ingeborg f. 11 nov 1900, og Karin Ester f. 4 okt 1905.

Ønsker kontakt med en av slekta.

Valter Hauglid
Reitvollvn 9, 8200 Fauske
tlf : 75646953
epost : valter.hauglid@c2i.net
medlNr : 6626

ETTERLYSNING 93/2003
**ASPEN, FREI / TINGVOLL
KRISTIANSUND / NESSET, 1840-1900**

Jeg leter etter min tippldefar Edvard Eriksen Aspen f. ca 1850 i Frei, Møre og Romsdal. Hvem var hans foreldre? Han var gift med Gjertrud Pedersdatter Lange f. 19.01.1855 i Vistdal, M&R. Datter av Peder Jønsen f. 28.12.1819 i Nesset M&R og Mari Olsdatter f. 06.02.1822 i Nesset, M&R

Jeg vet ikke når Edvard og Gjertrud giftet seg, men jeg har funnet følgende barn: Emma Marie Aspen f. 20.08.1883 - gift Hovde; Evald Georg Aspen f. 11.10.1885; Ivar Andreas Aspen f. 15.11.1887; Peder Ludvig Aspen f. 04.07.1889 (min oldefar); Gerda Aspen f. 1891 - gift Bergsvåg; Olaf Julius Aspen f. 11.05.1893 - gift med Ruth Sørli f. 1901; Broder Ellev Aspen f. 28.04.1897 - død i Newcastle, England?; Martha Aspen - emigrerte til USA.

Ellen Marie Sandvik
Enebakkveien 257, 1187 Oslo
tlf : 22 74 21 20
epost : olevig@online.no
medlNr : 6506

ETTERLYSNING 94/2003
**HANSEN, ØYER /
GUDBRANDSDALEN, 1785 - 1879**

Aner i Øyer / Tretten. Engebret Hansen v/ Bjørnstad, født 1795, død 1879. Kan noen hjelpe meg med å avklare om Hans Andresen f. Offingstad, husmann med jord, er far til Engebret?

Wenche Marilyn Clough -Moe
Skottheim, 6444 Farstad
tlf : 71263210
epost : wernher@online.no
medlNr : 17008

ETTERLYSNING 95/2003
**PEDERSEN, BUSKERUD (DRAMMEN /
SKOGER / KONGSBERG), FØR 1820**

Jeg etterlyser forfedre til min ektefelles farfar, Olaus Pedersen, f. Drammen 1824, postbud, gm. Marie Lukasen, f. Kongsberg 1820.

Olaus hadde 5 sønner: Marinius 1850, Hans 1852, Laurits 1855, Oluf, 1857, Carl 1860, alle født i Drammen. Oluf Olausson Pedersen var postbud som sin far, var gift 3 ganger, siste ekteskap inngått nov. 1908 med Henriette Caspara Hostvedt fra Skoger, 1870-1916. Jeg har ikke funnet Olufs dødsdato.

De hadde ett barn, Kaare Asbjørn (Pedersen) Hostvedt, 1911-1986, som er min kones far. Ved folketellinga 1900 var Oluf gm. Helga Marie Pedersdatter, f. Lukasen 1872. Hun må være hans 2. kone, da han har to barn, Hans Olaus f. 1881 og Therese Marie f. 1882, begge født i "Wiskonsen, U.S.A.". Jeg er også svært interessert i nærmere opplysninger om Olufs 1. kone, samt om hans USA-opphold.

Sveinung Eide
Gamla Landsvågen 6, S-686 95
Västra Åmtervik, Sverige
tlf : +47 730492845
epost : es-eide@telia.com
medlNr : 13799

Søk etter personer i Russland

Denne russiske offiseren var fange i Norge under krigen, døde i 1943 i Harstad, men etterlot seg en anonym dagbok. Opplysninger i dagboken gjorde at vårt medlem nr 12609 klarte å finne mannens identitet og hans nålevende datter, ikke langt fra Volgograd, tidligere Stalograd. Den "anonyme" dagbokskriveren viste seg å være kaptein Konstantin Seredintsev, som etterlot seg kone og to små døtre i Russland da han ble kalt til krigstjeneste i 1941.

Leser av Slekt og Data nr. 4 2002 om mulighetene til å lete etter slekt i Russland, og noen leteadresser som er oppgitt. Jeg har ikke brukt noen av de nevnte søkebaser, derimot har jeg god kontakt med den historisk-genealogiske foreningen Litera-Ru i Moskva, www.litera-ru.ru

Denne institusjonen kan være behjelpelig både med slektstavler, søk etter slektninger som bor i Russland i dag, dokumenter og kopiering av f.eks arkivdokumenter. Det er i det hele tatt en institusjon som kan tilby et bredt spekter av tjenester innen historie og genealogi, og hjemmesiden er både på russisk og engelsk. Litera-Ru tar 100 Euro for hver person de leter etter.

Jeg har selv benyttet meg av Litera-Ru i søk etter russiske krigsfanger i Norge, ikke minst er dette et viktig redskap i søking etter russere som fikk barn med norske kvinner, en forholdsvis lite beskrevet del av krigshistorien, eller skal man kanskje etter krigshistorien. Mange av de russiske fangene som slapp fri i frigjøringsdagene måtte vente en del uker før de ble sendt hjem, og mange unge soldater møtte unge norske kvinner i disse fredsdagene. Hvor mange "russerbarn" som ble født i Norge i fredsåret og året etter, er usikkert, men om noen har kjennskap til slike norsk-russiske forhold og som resulterte i barn, tar undertegnede gjerne imot opplysninger om dette.

Per Ø. Jevne - p-je@online.no

kalender 2004

JANUAR

✓ **6. jan, kl 18.00, DIS-Oslo/Akershus**
Oslo , Riksarkivet: Lov og rett på internett
v/Tone Moseid

✓ **6. jan kl 18.30, DIS-Rogaland**
Sandnes, Kafeteria på Lura Bydelshus,
Sandnes
Brukermøte Embla Familie og Slegt

✓ **6. jan kl 18.30, DIS-Vest-Agder**
Kristiansand, Kvadraturen VGS, rom D517
(D-blokka, 5. etasje) Bruk av GEDCOM og
DISTreff. Kilderegistrering

✓ **8. jan kl 18.30, DIS-Rogaland**
Stavanger , Godalen VGS, Slektsdrøst og
Internet

✓ **8. jan kl 18.30, DIS-Sør-Trøndelag**
Rostenhallen, Vi fortsetter med "Skriv din
slektsbok" del 3 v/Finn Karlsen

✓ **8. jan kl 20.00, DIS-Salten slektshistorielag**
Bodø bibliotek

✓ **10. jan kl 11.00, DIS-Østfold**
Bøndenes Hus, Råde (Karlskrysskrysset) Bruk
av Family Search databaser v/Mormoner-
kirkens Slekthistoriske senter i Moss,
Margareth Helen Strand

✓ **12. jan kl 19.00, DIS-Haugaland**
Haugesund , IOGT huset i Haugesund
(Bjergvindsgt 40)

✓ **13. jan kl 18.30, DIS-Rogaland**
Sandnes , Kafeteria på Lura Bydelshus,
Brukermøte Brothers Keeper

✓ **14. jan kl 18.00, DIS-Oslo/Akershus**
Bekkestua , biblioteket, Internettressurser
v/Tone Moseid

✓ **19. jan kl 19.00, DIS-Aust-Agder**
Arendal , GARD Services AS. Vi tar turen til
Gard, hvor Jan Petter Larsen har et opplegg
for oss.

✓ **21. jan kl 18.00, DIS-Rogaland**
Stavanger , Det Norske Utvandrersenteret
Fra manus til bok v/Morten Kjellesvig

✓ **21. jan kl 19.00, DIS-Hordaland**
Bergen , Kronstad Hovedgård, Brukermøte

✓ **22. jan kl 18.30, DIS-Rogaland**
Kartevoll-rommet, Sandnes Bibliotek, 4.etg.
Brukermøte Family Tree Maker

✓ **22. jan kl 18.30, DIS-Vestfold**
Stokke bygdetun, Slektsbok med fokus på bil-
der. v/Jan Willi Talgø

FEBRUAR

✓ **3. feb kl 18.30, DIS-Rogaland**
Kafeteria på Lura Bydelshus, Sandnes
Brukermøte Embla Familie og Slegt

✓ **3. feb kl 18.30, DIS-Vest-Agder**
Statsarkivet i Kristiansand, Terje Sødal holder
foredrag om lensregnskapene ca. 1600-1660
som slekthistorisk kilde.

✓ **4. feb kl 18.00, DIS-Oslo/Akershus**
Oslo , Riksarkivet. Hvordan lage slektsbok

✓ **5. feb kl 18.30, DIS-Rogaland**
Stavanger , Godalen videregående skole
Slektsdrøst og Internet

✓ **5. feb kl 18.30, DIS-Sør-Trøndelag**
Rostenhallen, Årsmøte

✓ **9. feb kl 19.00, DIS-Haugaland**
IOGT huset i Haugesund (Bjergvindsgt 40)
Årsmøte

✓ **10. feb kl 18.30, DIS-Rogaland**
Kafeteria på Lura Bydelshus, Sandnes
Brukermøte Brothers Keeper

✓ **11. feb kl 18.30, DIS-Vestfold**
Stokke bygdetun. Arbeidsmøte.

✓ **14. feb kl 11.00, DIS-Østfold**
Bøndenes Hus, Råde

✓ **16. feb kl 19.00, DIS-Aust-Agder**
Arendal , Kløckers hus. Årsmøte

✓ **18. feb kl 18.30, DIS-Rogaland**
Stavanger. Årsmøte

✓ **18. feb kl 19.00, DIS-Hordaland**
Bergen , Kronstad Hovedgård. Ikke vanlig
møte, men kontoret vil være åpent. Kom
 gjerne innom for en slektsprat eller hvis du
trenger hjelp til noe. Vi har bredbånd tilgang
og bygdebøker o.l. tilgjengelig.

✓ **19. feb, kl 18.30, DIS-Vestfold**
Stokke bygdetun. Årsmøte med valg av re-
presentant til landsmøtet i april.

✓ **21. feb kl 15.00, DIS-Hordaland**
Bergen , Kronstad Hovedgård
Årsmøtet med foredrag

MARS

✓ **2. mars kl 18.30, DIS-Vest-Agder**
Kristiansand , Statsarkivet i Kristiansand
Årsmøte. Grunnleggende bruk av kirkebø-
ker

✓ **3. mars, DIS-Troms**
Norges Fiskerihøgskole, Breivika, Tromsø
Årsmøte

✓ **3. mars kl 18.00, DIS-Oslo/Akershus**
Oslo , Riksarkivet. Årsmøte

✓ **8. mars kl 19.00, DIS-Haugaland**
Haugesund , IOGT huset i Haugesund
(Bjergvindsgt 40), Medlemsmøte

✓ **10. mars kl 18.30, DIS-Vestfold**
Stokke bygdetun. Arbeidsmøte.

✓ **13. mars kl 11.00, DIS-Østfold**
Bøndenes hus, Råde, Årsmøte

✓ **17. mars kl 19.00, DIS-Hordaland**
Bergen , Kronstad Hovedgård. Hvordan lage
slektsbok v/Morten Kjellesvig

✓ **18. mars kl 18.30, DIS-Vestfold**
Stokke bygdetun , Stokke bygdetun

✓ **20. mars kl 09.00, DIS-Hordaland**
Statsarkivet i Bergen. Statsarkivet holder
åpent for medlemmer i DIS-Hordaland

✓ **30. mars kl 18.30, DIS-Vest-Agder**
Kristiansand , Kvadraturen Videregående
Skole, rom D517 (D-blokka, 5. etasje)
Bildebehandling og bruk av bilder i slektspro-
gram.

Du finner alltid oppdatert
aktivitetsoversikt på
www.dis-norge.no/DISadmin/viewevents.php

Nyttig sak til digitalkameraet

Flere og flere går over til å ta digitale bilder. Enten det er på feriereiser eller når man er på jakt etter slekt i kirkebøker, arkiver eller på kirkegårder.

av Ole Harald Flåten

Det kan være nyttig å dokumentere funnene sine ved hjelp av et bilde. Hvem vet hva det kan brukes til senere? Illustrasjon i en kommende slektsbok, dokumentasjon til slektsprogrammet ditt, hjelp til hukommelsen eller kanskje du er blant de som tar bilder i stedet for å notere.

Uansett hva du skal bruke bildene til, anbefaler jeg at du benytter høyeste oppløsning når du fotograferer. For det første vil du få med flere detaljer i billedfila di, noe som kan være nyttig hvis du for eksempel skal tyde skrift på det du har fotografert. For det andre har du da muligheten til å benytte bildet som en trykkoriginal senere.

Vanligvis tar vi bilder i 72 dpi (dots per inch), noe som er helt OK på skjermen, men skal bildene trykkes må oppløsningen være på 300 dpi.

Som kjent tar bilder i full oppløsning stor plass, og minnebrikka di blir fort full. En løsning er selvsagt å kjøpe seg flere minnebrikker, men det blir svært dyrt.

Heldigvis finnes det andre løsninger. Nå kan du få kjøpt små bærbare harddisker med innebygd kortleser. Disse går på batterier og veier nesten ingen ting. Det beste er likevel prisen. Utgaven på bildet koster det samme som et 512 Mb minnekort og har en kapasitet på 10 Gb!

Kortleseren gjenkjenner minnekortet med en gang du setter det inn og med ett trykk overfører du alle bildene til harddisken. Hver nedlastning blir lagt i en egen mappe, og enkelte utgaver lar deg selv sette navn på mappene.

Overføringen til PC/Mac skjer ved hjelp av USB 2.0-kabel eller Firewire.

En utrolig nyttig investering som du vil få mye glede av fremover. Nå er det slutt på å fylle minnekortet med flest mulig bilder. Nå kan du fylle det med best mulig bilder, tømme det, og fylle det på nytt.

*Nr. 1-2004 kommer i mars.
Neste nr. deretter kommer i juni.
Stoff til neste nummer må være redaksjonen
i hende innen 01. februar 2004.*

